

PetsWorld

MAGAZYN MIŁOŚNIKÓW ZWIERZĄT

ABC CHOMIKA

S. 8-9

**JOANNA
JABŁCZYŃSKA**

Mecenas i Ogórek

WYJĄTKOWY DUET

S. 18-21

**BEZPIECZNE
PODRÓŻE
z psem**

S. 14-17

KUPUJĄC
POMAGASZ
3,99 zł
w tym 8% VAT

RZECZY KTÓRYCH
NIE WIEDZIAŁEŚ O
pająkach

S. 6-7

**MICHAŁ
MALITOWSKI**
Mieszczuch

W ŚWIECIE ZWIERZĄT

S. 18-21

KOCIMIĘTKA

koci dopalacz

S. 30 - 31

NOWOŚCI NA RYNKU

S. 42

ZOSTAŃ RYCERZEM **PetsWorld**

S. 43

Pragniemy Państwa poinformować
o naszym kolejnym kroku do postawionego sobie przez nas celu jakim jest
poprawa życia zwierząt w całym kraju!

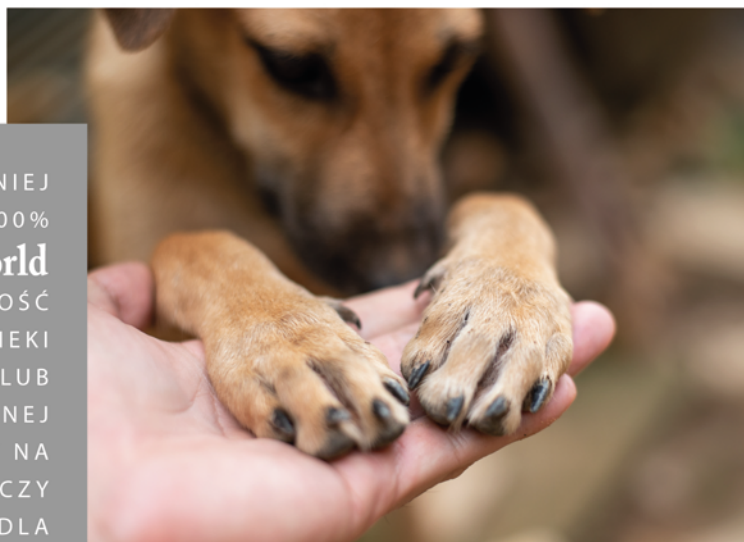
Fundacja

założona!

PetsWorld
FUNDACJA

KUPUJĄC POMAGASZ!

ABY MÓC DZIAŁAĆ JESZCZE PRĘŻNIEJ
I UCZESTNICZYĆ W POMOCY ZWIERZĘTOM NA 100%
ZAŁOŻYLIŚMY FUNDACJĘ **PetsWorld**
GŁÓWNYM CELEM FUNDACJI JEST DZIAŁALNOŚĆ
CHARYTATYWNA I EDUKACYJNA, W ZAKRESIE: OPIEKI
I POMOCY ZWIERZĘTOM BEZDOMNYM, PORZUCONYM LUB
OKRUTNIE TRAKTOWANYM. DOCHÓD Z KAŻDEJ KOLEJNEJ
CEGIEŁKI CHARYTATYWNEJ ZOSTANIE PRZEKAZANY NA
RÓŻNE CELE - LECZENIE BEZDOMNYCH ZWIERZĄT CZY
WYPOSAŻENIE W SPRZĘT MEDYCZNY POTRZEBNY DLA
ZWIERZĄT W KLINIKACH WETERYNARYJNYCH.

Już z tym numerem będziemy zbierać środki
na karmę dla schronisk w całej Polsce!

KARMA ZOSTANIE PRZEKAZANA NAJBARDZIEJ POTRZEBUJĄCYM
SCHRONISKOM PO JEDNYM W DANYM WOJEWÓDZTWIE.

Połączmy siły, wysłuchajmy siebie nawzajem aby **wspólnie utorować drogę na lepsze jutro zwierząt!**

#FundacjaPetsWorld

GAZETA PETS WORLD

WWW.PETSWORLD.COM.PL

Redaktor naczelna: Sara Przytułska,
Zespół redakcyjny: Beata Ślebarska,
Robert Chruściński
Opracowanie graficzne: Alicja Junkiert

ZAPRASZAMY
NA STRONĘ INTERNETOWĄ

Drodzy czytelnicy!

Oddajemy w wasze pomocne dłonie trzeci numer magazynu

PetsWorld

Wiosna to szczególny czas. Przyroda budzi się do życia. Drzewa zielenieją, powietrze staje się czystsze. Jest to jednak też okres wzmożonej aktywności rozrodczej u kotów. Z roku na rok przybywa coraz więcej organizacji i fundacji zajmujących się wyłapywaniem bezdomnych kotów i poddawanie ich zabiegom sterylizacji i kastracji. Wiele gabinetów weterynaryjnych oferuje specjalne ceny zabiegów dla dzikich kotów. To ważne, ponieważ nie wszystkie maluchy znajdą dom. Wiele z nich nie będzie w stanie przeżyć do kolejnej wiosny. To my, ludzie, musimy otworzyć swoje serca i w tym trudnym czasie zadbać o to, aby wspomóc akcje sterylizacji.

Aktualna sytuacja w Polsce i na świecie ciągle wymagana od nas pewnych wyrzeczeń. Wiele instytucji, w tym schronisk i przytułisk w okresie zimowym nie przyjmowało wolontariuszy, ani osób chcących wyprowadzić psy na spacer czy pomóc przy zwierzętach. W okresie wiosennym, kiedy temperatura rośnie z dnia na dzień nie zapominajmy o tym, aby odwiedzić takie placówki, które otworzyły się na odwiedzających. Idąc na spacer do lasu, możemy zrobić dobry uczynek i zabrać ze sobą psiaka, który na co dzień może nie mieć takiej formy rozrywki. Wiele schronisk oferuje także możliwość przebywania w pomieszczeniu dla kotów. Nawet kilkanaście minut zabawy z pupilami może przynieść im radość a nam uśmiech na twarzy.

Pamiętajmy, że wiosna to piękny czas. Uczynimy ją równie piękną dla bezdomnych i potrzebujących zwierząt. Dobro wraca.

Sara Przytułska

SPIS TREŚCI

- S. 3
OD REDAKCJI, SPIS TREŚCI
- S. 4-5
7 RZECZY KTÓRYCH
NIE WIEDZIAŁEŚ O PAJĄKACH
- S. 6-9
ABC CHOMIKA
- S. 10-11
MECENAS I OGÓREK – wyjątkowy
duet Joanny Jabłczyńskiej
- S. 12-13
JAK PRAWIDŁOWO KARMIĆ PAPUGI?
- S. 14-17
PODRÓŻE MAŁE I DUŻE – czyli
jak bezpiecznie podróżować z psem
- S. 18-19
„MIESZCZUCH” W ŚWIECIE ZWIERZĄT
- wywiad z Michałem Malitowskim
- S. 20-21
PASAŻER NA GAPE – KLESZCZ
- S. 22-23
MIEJSCA PRZYJAZNE ZWIERZĘTOM
– HOTEL SALTIC
- S. 24-27
ZASTOSOWANIE FIZJOTERAPII
W LECZENIU PSÓW
- S. 28-29
CZY KAŻDY KOT MUSI MIEĆ
TOWARZYSZA?
- S. 30-31
KOCIMIĘTKA – KOCI DOPALACZ
- S. 32-34
SKUTECZNE BADANIA KOTÓW
– kuwetowa skarbnica wiedzy
- S. 36-37
WIOSENNE PORZĄDKI W OGRODZIE
– jak przygotować oczko wodne do sezonu
- S. 38
PRZEWODNIK PO RASACH PSÓW
- CAVALIER
- S. 39
KALENDARZ ŚWIĄT
- S. 40
KRZYŻÓWKA / KĄCIK EKSPERTA
- S. 41
KĄCIK DLA DZIECI
- S. 42
NOWOŚCI NA RYNKU
- S. 43
KODEKS RYCERZA

Wydawca: P.W. Hobby Piotr Matuszewski,
Adres: Kobyłarnia 20A, 86-061 Brzoza, tel: 52 3810731
www.petsworld.com.pl, redakcja@petsworld.com.pl
ISSN 2719-5198, Nakład: 15 000

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych
reklam, a także za ewentualne błędy w druku.

PetsWorld

GAZETA PETS WORLD

WWW.PETSWORLD.COM.PL

7 RZECZY, KTÓRYCH NIE WIEDZIELIŚCIE

o: pająkach

AUTOR: PRZEMYSŁAW MALGRAB

WSZYSTKIE ARTYKUŁY

DOSTĘPNE ON-LINE

WWW.PETSWORLD.COM.PL

CZY WIEDZIELIŚCIE, ŻE NIEKTÓRE PTASZNIKI ŻYJĄ NAWET 20 LAT?

O ile w przypadku domowych pająków czas życia nie jest niewyobrażalnie długi, to w przypadku niektórych gatunków zamieszkujących chociażby Amerykę południową może być to nawet 20 lat! Długą żywotnością cechują się rodzaje takie jak *Brachypelma*, *Grammostola*, czy *Aphonopelma*. Nie oznacza to jednak, że każdy ptasznik będzie żyć z nami przez prawie ćwierć wieku - są także gatunki, które dożywają do 5 lat - jak chociażby rodzaj *Avicularia*.

CZY WIEDZIELIŚCIE, ŻE NIEKTÓRE OSOBNIKI MAJĄ, AŻ 30 CM ROZSTAWU PODNÓŻY?

Ptaszniki potrafią zaskakiwać zarówno pod względem swojej małejkości, jak i niesamowicie dużych rozmiarów! Do rekordzistów w pierwszej dziedzinie można wpisać pająki z rodzaju *Cyriocosmus*, których najmniejsi przedstawiciele osiągają maksymalnie do 3cm rozstawu odnóży. Drugą kategorię zwyciężają ptaszniki z rodzajów *Theraphosa*, *Pamphobeteus*, których dorosłe osobniki potrafią przebić barierę 30cm rozstawu odnóży i ważyć w okolicach 160 gramów!

CZY WIEDZIELIŚCIE, ŻE ŻE KAŻDY PTASZNIK JEST JADOWITY?

Ptasznik może zabić, ale nie człowieka. Najsilniejszą toksyną dysponują pająki z Afryki oraz Azji. Najbardziej jadowity spośród wszystkich to, według wskaźnika LD50, *Stromatopelma Calceatum*, natomiast na ten moment istnieje zbyt mało badań, które mogłyby to potwierdzić. Skutki takiego ukąszenia to silne bóle mięśni połączone z mocnymi skurczami, nudności, a w przypadku reakcji alergicznej niezbędna może okazać się hospitalizacja.

PTASZNIK MOŻE ZABIĆ, ALE NIE CZŁOWIEKA.

CZY WIEDZIELIŚCIE, ŻE PTASZNIK POTRAFI ZREGENEROWAĆ UTRACONE KOŃCZYNY?

W wyniku silnego zmiądzenia kończyny i zablokowania się pająka w starym pancerzu (wylince) ptasznik potrafi odrzucić swoją kończynę, którą na etapie następnych linii potrafi zregenerować do tego stopnia, że ciężko odróżnić nowe odnóże od tego, które towarzyszy pająkowi od początku. Utracona kończyna przez kilkadziesiąt sekund wykonuje drgania, które w razie ewentualnego ataku drapieżnika mają zainteresować go bardziej niż sam pająk - co pozwoli mu na ucieczkę.

CZY WIEDZIELIŚCIE, ŻE GNIAZDA PTASZNIKÓW RÓŻNIĄ SIĘ OD GATUNKU?

Ptaszniki, a przynajmniej samce w większości prowadzą osiadły tryb życia, natomiast ich gniazda potrafią różnić się materiałami wykonania, konstrukcją oraz wielkością. Do najciekawszych należą gniazda typu „trapdoor”, tworzone przez pająki z rodzajów *Idiothele*, czy *Tyopchlaena*. Różnice w ich przypadku stanowi umiejscowienie tego gniazda. Pierwszy buduje podziemny tunel, który zakrywa swego rodzaju kłapką, natomiast w przypadku *Tyopchlaena* są to gniazda tworzone na powierzchni kory drzew czy gałęzi.

CZY WIEDZIELIŚCIE, ŻE TARANTULA TO NIE PTASZNIK?

Zwyczajowo w kilku językach, między innymi w polskim, tarantulą nazywamy ptaszniki - jest to błąd, ponieważ te dwa sformułowania łączy bardzo niewiele. Tarantule to niewielkie pająki z rodziny pogońcowatych, które w porównaniu do ptaszników wypadają naprawdę niewielkie. Warto używać prawidłowych nazw, aby nie wprowadzać chaosu w nazewnictwie.

CZY WIEDZIELIŚCIE, ŻE W JEDNYM KOKONIE MOŻE MIEŚCIĆ SIĘ AŻ 3000 MAŁYCH PAJĄKÓW?

W naturze samice opiekują się kokonem w którym może znajdować się od 5 sztuk, do nawet 3000 małych pająków! W większości młode oddalają się od gniazda i zaczynają dorastać bez opieki matki. Nie rzadko zdarza się, że pająki z tego samego kokonu padają ofiarą swojego rodzeństwa. W hodowlach natomiast, można zaobserwować macierzyństwo ptaszników, chociażby na przykładzie pająka z Sokotry, czyli *Monocentropus balfouri*. Samica po otwarciu kokonu pełnego młodych karmi je pokarmem, który sama wcześniej upolowała. Młode osiadają wokół ofiary i zaczynają trawienie.

PTASZNIK POTRAFI ZREGENEROWAĆ UTRACONE KOŃCZYNY.

PRZEMYSŁAW MALGRAB

Właściciel strony internetowej oraz kanału na YouTube pod nazwą *Arachnohobbia*. Na co dzień zajmuje się hodowlą ptaszników.

ABC CHOMIKA

CHOMIK - NOCNY SAMOTNIK

AUTOR: MARTA JESARIEW

Utarło się powiedzenie, że chomik to zwierzę dla dziecka – drobne, mało kłopotliwe i mające niewielkie wymagania. Nic bardziej mylnego! Następstwem stereotypów jest niestety to, że większość chomików w naszym kraju żyje w warunkach złych i całkowicie pomijających ich podstawowe potrzeby. Chcecie tego uniknąć? Chętnie pomożemy!

GATUNKI CHOMIKÓW

Nie wszyscy wiedzą, że na południu Polski dziko żyje chomik europejski będący pod ścisłą ochroną gatunkową - bardziej znane są nam trzymane w domach chomiki mniejszych gatunków pochodzące z Azji: chomiki syryjskie, dżungarskie i Roborowskiego. Mniej znane domowe pupile to chomiki chińskie i Campbella. Ze względu na podobieństwo chomików dżungarskich i Campbella najczęściej spotykamy je w formie hybryd - „mieszaićców”. U chomików nie wyróżniamy ras – są to odrębne gatunki, a w ich obrębie możemy wyróżnić różne odmiany struktury włosa i umaszczeń.

Przeciętny chomik żyje około 2-2,5 roku; trzylatki zdarzają się bardzo rzadko. Chomiki trzymamy pojedynczo – to samotniki; drugi osobnik byłby nieustannie nękanym, a ewentualny spór mógłby zakończyć się poważnymi obrażeniami a nawet śmiercią!

DLA KOGO CHOMIK I SKĄD GO WZIĄĆ?

Chomiczki wszystkich gatunków są aktywne wieczorami i nocą, rzadziej rankiem. Część budzi się do życia już o 19, ale są i takie co wstaną dopiero po północy. Taka aktywność jest ich cechą – nie można i nie powinno się próbować tego zmienić, nie można też budzić chomika i mu przeszkadzać, bo stres bardzo skróci jego i tak krótkie życie. Zwierzęta te lubią ruch, docenią nocne wybiegi w zabezpieczonej zagrodzie i każdą nową rozrywkę jaką im zaserwujemy. Spędzają długie godziny na kołowrotku, kopaniu w głębokiej ściółce i pielęgnacji swojego futerka – a znużone skutecznie uprzykrzą nam życie z wielkim upodobaniem gryząc pręty klatki... Są świetnymi towarzyszami dla nocnych marków - dorosłych i starszych nasto-

latków. Chomiki wbrew pozorom i stereotypom nie są dobrymi kompanami dla dzieci – przede wszystkim stają się aktywne wtedy, gdy maluchy już śpią. Są delikatne – wymagają ostrożnego traktowania jak również wprawnego oka, które wypatrzy pierwsze objawy ewentualnej choroby. Oczywiście nic nie stoi na przeszkodzie by chomik mieszkał w domu, w którym są dzieci – mogą one pomagać wymieniając wodę, przygotowując jedzenie, pomagając w sprzątnięciu czy budowie zabawek - potrzeba jednak rozważnego rodzica, który wytłumaczy maluchowi potrzeby zwierzątka.

Decyzja podjęta i chcemy by w naszym domu pojawił się mały lokator – skąd go wziąć? Opcji jest kilka: adopcja, przysparzenie lub hodowla rodowodowa. Adopcja z domu tymczasowego pozwala uratować i dać dom zwierzętom niechcianym, skrzywdzonym przez człowieka i porzuconym. Wbrew pozorom nie jest to proces trudny; możliwa jest na terenie całego kraju i każda osoba dobrej woli może się wszystkiego nauczyć. Warto skontaktować się z domami tymczasowymi np. Chomicza Dzielnica czy ZebrANe albo Fundacją Viva Gryzonie. Przysparzenie to forma lokalna – czasami ktoś z sąsiedztwa oddaje za darmo nieplanowane maluchy albo zwierzę z którym z jakiegoś powodu nie może się dłużej opiekować. Jeśli zaś mowa o hodowli rodowodowej to mamy

zarejestrowane hodowle rodowodowe zajmujące się odpowiedzialnym rozrodem chomików syryjskich – od hodowcy można kupić „nadwyżkę hodowlaną” – czyli takie maluchy, które nie zostają do dalszej hodowli. Hodowcy dokładają wszelkiej troski by hodowane przez nich młode były wolne od chorób, miały dobry charakter i pięknie wyglądały. Zwierzątka opuszczające hodowlę są zdrowe i wstępnie oswojone.

SKĄD WZIĄĆ CHOMIKA? OPCJI JEST KILKA: ADOPCJA, PRZYGARNIĘCIE LUB HODOWLA RODOWODOWA

DOM DLA CHOMIKA

Chomik jest bardzo ruchliwy – Szwajcarscy badacze w swojej pracy zmierzili, że w ciągu nocy chomiki syryjskie w swoich klatkach przebiegały w kołowrotku średnio 8,3km dziennie, a rekordzista ponad 18km! Dlatego – tu dementujemy kolejny stereotyp – mała klatka im absolutnie nie wystarczy! Lokum powinno być możliwie jak największe, tj. mieć jak największą możliwą powierzchnię podstawy (piętra to tylko dodatek) – gorąco polecam wybrać klatkę o powierzchni ponad pół metra kwadratowego, a najlepiej jeszcze większą – np. 120x60cm. Mieszkanko musi uniemożliwiać zwierzątku ucieczkę, a jednocześnie stwarzać wiele okazji do zabawy. Możemy wybrać klatkę, akwarium lub witrynę – pamiętać należy o tym, by klatka miała małe odstępki między prętami - mniej niż 10mm, a akwarium i witryna muszą mieć pokrywę z metalowej siatki na ramie, która zapewni odpowiednią wentylację oraz uniemożliwi ucieczkę.

DOMEK

Domek i inne kryjówki należy dobierać kierując się rozmiarem konkretnego gatunku – by zmieścił się tam nasz pupil, jego gniazdo i zapasy. Najlepiej by były drewniane lub z naturalnych materiałów i były pozbawione niewielkich okienek w których zwierzątko może utknąć.

WYBIEG

Przyda nam się też zabezpieczony domowy wybieg zbudowany np. z płyt HDF. Używanie „kul do biegania”, szelek czy wypuszczanie poza domem jest złe dla chomika.

MISECZKA

Ceramiczna MISECZKA i szklany świecznik na tealight świetnie sprawdzą się jako naczynia na pokarm i wodę.

ZABAWKI

Ważne są też ZABAWKI które ubogacają życie malucha i zapewniają mu rozrywkę – np. wyginane mostki z patyczków, tunele z korka lub drewna albo wikliny, gniazda z trawy czy platformy i pięterka. Nie nadają się natomiast zabawki wiszące jak drabinki czy hamaki – chomik nie jest dobrym wspinaczem. Najważniejszą zabawką jest KOŁOWROTEK. Ten element wyposażenia wybieramy ze szczególną starannością: powinien być duży, by kręgosłup podczas biegu był w naturalnym ułożeniu (ponad 27cm średnicy dla chomików syryjskich i ponad 20cm dla pozostałych), z gładką pełną bieżnią i bez szczebelków. Najlepiej by był wykonany z drewna lub plastiku, mile widziana jest również bieżnia z korka, a dla długowłosych samców modele pozbawione wewnętrznej osi, w którą mogą się wkręcić długie włosy.

ŚCIÓŁKA

Chomiki w naturze żyją w norach i te w domach także kochają kopać w ściółce, dlatego gruba warstwa ściółki lnianej, konopnej lub odpylonych drewnianych wiórków to nieodzowny element chomiczego domu! Warto pokusić się o warstwę 20cm a nawet grubszą – chomik chętnie zabuduje w niej swoje tunele. Warto dać także do klatki naturalne elementy gniazdowe – jak np. miękkie zielone siano. Wystrzegajmy się natomiast watek, kolderek i bawełny – są bardzo niebezpieczne!

TOALETA

W lokum powinno znaleźć się także miejsce na piaskownicę ze specjalnym piaskiem dla gryzoni, która służy do zabawy, pielęgnacji futerka a także jako TOALETA.

ŻYWIENIE

Chomik ma szybką przemianę materii i to co je ma bardzo duży wpływ na jego zdrowie. Podstawą żywienia jest doskonale zbilansowana, naturalna mieszanka ziaren, ziół, kwiatów, owoców, warzyw i bezkręgowców dopasowana do potrzeb konkretnego gatunku. Jako uzupełnienie diety podajemy warzywa, owoce i zioła, a także okazjonalnie niewielkie ilości gotowanego bez przypraw kurczaka lub jajka. Lista warzyw i owoców jakie można zaoferować pupilowi jest bardzo bogata - natomiast zdecydowanie należy unikać cytrusów, produktów pikantnych, owoców jednopestkowych oraz nadmiaru słodkich owoców (zwłaszcza u hybryd!). Bezpiecznie można podać np. ogórka, paprykę, pomidora, marchew, pietruszkę, koper, brokuła, kalarepę, cukinię, dynię, kalafior, cykorię, seler naciowy, jabłko. Podajemy jeden niewielki kawałek,

który zwierzę jest w stanie spożyć w ciągu doby. Do tego zawsze warto zaoferować zwierzątku dostęp do garści suszonych ziół dla gryzoni – większość chomików chętnie uzupełnia nimi swoją dietę. Jako smakołyki polecam np. suszone korzenie, liofilizowane owoce czy – rzadko – orzeszka pinii lub laskowego. Zdecydowanie odradzam natomiast sztuczne produkty – dropy, wapienka, barwione frykasy czy słodczyce nie powinny się nigdy znaleźć w zasięgu chomika.

Ważna jest także świeża woda – najlepiej filtrowana lub źródłana (nie mineralna!).

HIGIENA I PIELĘGNACJA

Chomik jest czystościem i pielęgnacja nie nastęrcza nam wielu problemów. Chomiki często siusiąją w jednym miejscu, natomiast ich odchody są suche i pozbawione zapachu. Sprzątanie siusiu-kącika, wymiana wody i jedzenia oraz obserwacja samopoczucia to nasze codzienne obowiązki; ściółkę natomiast wymienia się dość rzadko i częściowo – nie całą naraz. Chomika nie kąpie się ani nie czesze; sam zadba on o swoje futerko, zwłaszcza mając dostęp do piasku dla gryzoni.

PAN CHOMIK JEST CHORY...

W każdym przypadku zagrożenia życia czy podejrzanych objawów u zwierzęcia, należy niezwłocznie udać się do lekarza weterynarii mającego jak największe doświadczenie w leczeniu gryzoni (najchętniej specjalizacja w leczeniu zwierząt nieudomowionych, laboratoryjnych lub futerkowych). Zaburzenia oddychania, krwawienie, utrata masy ciała, apatia, problemy z poruszaniem, nietypowa postawa ciała, biegunka, wydzielina z nosa czy oczu, deformacje ciała, guzy, nadmierne drapanie czy zmiana nawyków to objawy które powinny nas zaalarmować i skłonić do szybkiej wyprawy do specjalisty!

MARTA JESARIEW

Doświadczony hodowca rodowodowych chomików syryjskich, wcześniej dom tymczasowy dla chomików. Współwłaściciel i administrator największej polskojęzycznej grupy edukacyjnej na portalu Facebook: „CHOMIKI – nasza pasja”.

TRIXIE

DREWNIANE

ZABAWKI

dla chomika

WYWIAD
Z GWIAZDĄ

Mecenas i Ogórek

WYJĄTKOWY
DUET JOANNY JABŁCZYŃSKIEJ

JOANNA JABŁCZYŃSKA – polska aktorka telewizyjna, filmowa i dubbingowa. Z wykształcenia prawniczka. Czynna uczestniczka i ambasadorka wielu akcji charytatywnych. Sympatię widzów zaskarbiła sobie rolą w serialu „Na Wspólnej”.

POSIADA PANI DWA PSY. SKĄD POMYSŁ NA TAK ORYGINALNE IMIONA JAK MECENAS I OGÓREK?

Gdy uzyskałam tytuł radcy prawnego i otworzyłam własną kancelarię prawną, doszłam do wniosku, iż będę wiodła bardziej stacjonarny tryb życia i mogę pozwolić sobie na posiadanie wymarzonego psa. Ponieważ było to powiązane z uzyskanym tytułem, chciałam aby jego imię nawiązywało do tego. Wybierałam pomiędzy Paragraf i Mecenas. Kilka lat później kupiłam domek na wsi, gdzie odwiedzał nas pies sąsiadów...

a przynajmniej przez długi czas tak myślałam. Trenował z nami bieganie, zaprzyjaźnił się z Mecenasem i po jakimś czasie nie odstępował na krok gdy tylko byliśmy na wsi. Po kilku miesiącach okazało się, że pies nie należy do moich sąsiadów. Został wyrzucony z samochodu przez poprzednich właścicieli w mojej wsi. Błąkał się pomiędzy różnymi gospodarstwami w poszukiwaniu jedzenia. Początkowo mówiłam o nim Burek, nie znając jego imienia. Potem zaczęłam rymować Burek-Ogórek i sama nie wiem jak to wyszło, ale gdy postanowiłam, że zostanie moim psem, nazwałam go ostatecznie Ogórkem właśnie.

WSZYSCY WIEMY, ŻE POSIADA PANI PIESKI, JEDNAK NIEWIELE OSÓB WIE, ŻE JEST PANI POSIADACZKĄ KUR. CHĘTNIE DOWIEMY SIĘ CZEGOŚ WIĘCEJ NA TEN TEMAT.

Życie w mieście ma wiele zalet, jednak zawsze marzyłam o domku na wsi i posiadaniu wielu zwierząt. Skoro miałam już psy, postanowiłam iść o krok dalej. I właśnie tak na moim podwórku pojawiły się kury. Są najłatwiejsze w utrzymaniu i dają korzyść w postaci jajek. Uwielbiam też na nie patrzeć i przebywać z nimi. To mnie bardzo relaksuje. Oczywiście każda z kur posiada unikalne imię.

JAK UDAJE SIĘ PANI ŁĄCZYĆ PRACĘ Z OPIEKĄ NAD ZWIERZĘTAMI?

Na szczęście cała moja rodzina kocha zwierzęta. Niejednokrotnie Mecenas jeździł ze mną na plan, do kancelarii i po całej Polsce. Odkąd mam Ogórka, nie mam już takich możliwości, ponieważ Ogórek jako pies porzucony, nie odnajduje się najlepiej w nowych miejscach. Organizuje dzień pod swoje obowiązki związane z psami lub proszę o pomoc rodzinę.

CZY MYŚLI PANI O POWIĘKSZENIU GRONA SWOICH ZWIERZĄT O NOWE GATUNKI?

Marzy mi się owca lub koza w domku na wsi, ale z uwagi na konieczność przebywania również w Warszawie, pewnie nie odważę się na ten krok. Ta myśl jednak czasami do mnie wraca. Kto wie, być może w przyszłości te marzenie uda się ziszczyć.

BIORĘ UDZIAŁ W WIELU AKCJACH WSPIERAJĄCYCH ZWIERZĘTA.

W SOCIAL MEDIACH OPUBLIKOWAŁA PANI INFORMACJĘ O WSPÓŁPRACY Z FUNDACJĄ KARMIMY PSIAKI. MOŻE PANI POWIEDZIEĆ COŚ WIĘCEJ NA TEN TEMAT?

Biorę udział w wielu akcjach wspierających zwierzęta. KARMIMY PSIAKI robi bardzo dużo dobrego dla zwierząt. Wspieram ich z ogromną przyjemnością. Zachęcam również innych do wspierania tej inicjatywy. Więcej na temat działań można zobaczyć na stronie www.karmimypsiaki.pl.

BIERZE PANI UDZIAŁ RÓWNIEŻ W INNYCH TEGO TYPU AKCJACH?

Zawsze chętnie wspieram tego typu inicjatywy. W Polsce nadal mamy spory problem z porzuconymi zwierzętami. Każdego roku tysiące psów i kotów jest porzucanych przez swoich właścicieli. Najczęściej jest to spowodowane ludzką nieodpowiedzialnością lub niedojrzałością. Należy uświadamiać społeczeństwo o prawach zwierząt. Na szczęście pojawia się coraz więcej akcji wspierających świat czworonogów, w których chętnie uczestniczę.

fot. prywatne archiwum Krzysztofa Ibisza

POZNAJ PIESKI JOANNY JABŁCZYŃSKIEJ:

MECENAS

OGÓREK

Instagram GAZETA PETS WORLD

ZAGLĄDAJ, SUBSKRYBUJ, WYGRYWAJ W KONKURSACH!

? ŻYWIENIE PAPUG? ?

JAK ROBIĆ TO DOBRZE?

KAŻDY KTO MA LUB MIAŁ CHOĆBY PAPUŻKI FALISTE CZUJE SIĘ EKSPERTEM OD ŻYWIENIA TEGO TYPU PODOPIECZNYCH. TYMCZASEM SPRAWA WCALE NIE JEST PROSTA, BO CO PAPUGA, TO INNE WYZWANIE DLA OPIEKUNA.

ZACZNIJMY WIĘC PO KOLEI.

Papugi zamieszkują tropiki Ameryki, Azji, Australii i Afryki. Kilka gatunków zamieszkuje także europejskie miasta, ale to nie jest ich naturalne miejsce występowania. Lasy tropikalne są jednak rozmaite, bo np. amazońska dżungla nijak się ma do zadrzewień w półpustynnych regionach Afryki czy Australii. A papugi można spotkać nawet na afrykańskiej sawannie (nierozłączki) i australijskim odludziu (papużki faliste). Te papugi które stale lub czasowo wędrują przez suche tereny mogą nawet latami jeść tylko ziarno, jak choćby wspomniane już papużki faliste i nierozłączki, a także nimfy i niektóre konury (np. patagonki i mnichy). Dieta papug zamieszkujących tropikalne, wilgotne dżungle w Ameryce, Azji i Afryce lub przybrzeżne lasy Australii jest niezwykle bogata. W jej skład, poza szeroką paletą dojrzałych w słońcu owoców, wchodzi także pyłki i nektary kwiatów, pączki, młode listki, orzechy i owady. Papugi potrafią splądrować gniazdo jakiegoś małego ptaszka lub atakować owce, co w górskich regionach Nowej Zelandii robiły Kee. Nie znaczy to jednak, że mając pod opieką papugę mamy jej regularnie oferować mięso lub jaja.

Zanim dokonamy dietetycznego przeglądu niektórych grup papug wypada przypomnieć kilka uniwersalnych prawd o pokarmach zakazanych, a jest ich sporo. Dla przykładu uważane za zdrowe w naszej diecie awokado jest dla papug śmiertelnie niebezpieczne. A na dodatek zdradliwe, bo nie zabija od razu, ale dopiero gdy w papuziej wątrobie skumulują się pewne, zawarte w tym zakazanym owocu toksyny.

ZNAM DUŻE HODOWLE PAPUG, GDZIE PRACOWNICY MAJĄ ZAKAZ WNOSZENIA AWOKADO, NAWET W KANAPKACH.

W papuziej diecie zakazane są także wędliny, twarde sery (ale twaróg jest polecany), czerwone mięso (ale kość z pieczonego kurczaka może być), czekolada, sól, mleko (ale odrobina jogurtu jest polecana), tzw. nowalijki (chyba że bio lub eko) i prażone orzeszki ziemne. Te ostatnie także są zdradliwe, bo opiekunowie papug widzą je w profesjonalnych mieszankach dla tej grupy ptaków, ale nie mają wiedzy, że te przeznaczone dla papug są surowe a nie prażone. Podobnie wyglądające orzeszki ziemne w łupinach można kupić w supermarketach, ale skoro są przeznaczone dla ludzi to muszą być prażone.

Obowiązuje zakaz sprzedaży surowych orzeszków jako pokarmu dla ludzi z powodu częstego ich porażenia pewnym bardzo szkodliwym dla nas grzybem.

Wyobraźmy sobie amazonkę – oczywiście papugę. Jeżeli dorosła to jest w parze lub ma pod opieką potomstwo. Rodzinna grupa amazoнок rusza rankiem na żer i odwiedza znane sobie miejsca z dojrzałymi w tropikalnym słońcu owocami kilkudziesięciu gatunków drzew, pnączy lub krzewów. Ptaki przy okazji spijają nektar z kwiatów które znają, rozdziobują i zjadają zastane w nich drobne owady, ze znalezionej gniazdka kolibra zjedzą małe jajeczko. Potem czas na sjęstę do popołudnia. Nieznośny upał i tak zniechęca do jakiegokolwiek aktywności. Po odpoczynku nastąpi przelot nad brzegiem rzeki, gdzie w stromej skarpie jest złożę bogatej w minerały gliny. Po poskubaniu zbrocza nastąpi kąpiel i ugaszenie pragnienia, a następnie znów zbiorowe żerowanie na owocach i ewentualnie orzechach. Przebogata dieta z natury ma być przez nas zastąpiona suchym ziarnem, suszonymi owocami, kwaśnym jabłkiem, niedojrzałym bananem i chemicznie zaimpregnowanymi winogronami. Tymczasem jest wokół nas mnóstwo owoców, warzyw i orzechów. Jeśli przez 3 kolejne dni jedlibyśmy brukselkę, to czwartego nikt nas do tego zdrowego warzywa nie zmusi. Tak samo z papugą. Jej dieta musi być bogata i różnorodna. Każdego dnia!

A WTEDY UPIERZENIE AMAZONKI BĘDZIE PACHNIEĆ MIODEM. NAPRAWDĘ!

Podobnie bogatą dietę mają w naturze kakadu, lory i lorysy, rozelle, żako i ary. Te ostatnie potrafią rozłupać niezwykle twarde orzechy macadamia, brazylijskie i palmowe. Po drugiej stronie wymagań dietetycznych są papużki faliste, nierozłączki, nimfy i niektóre świergotki. Te mogą latami jeść tylko suche ziarno, ale niech to będzie mieszanka przynajmniej kilku gatunków prosa, z domieszką kanaru i słonecznika, a do tego nie może zabraknąć plasterka marchewki (nie nowalijkowej), listków mniszka czy gwiazdnicy, kawałka jabłka, dojrzałej jagódki, czy własnego winogrona.

Pamiętajmy także, że młode papugi uczą się od rodziców co można zjadać, a czego należy unikać. Pomyłka w dżungli może kosztować życie. Dlatego papugi są tak nieufne do nowych pokarmów. Trzeba je do nich stopniowo przekonywać. Gdyby mi ktoś dzisiaj zaoferował banana, to być może bym odmówił, ale to nie musi oznaczać, że do końca życia mam nie dostawać bananów! Bądźmy dla swoich papug wyrozumiałymi przyjaciółmi i wczujmy się w ich życie, a wtedy i nam i im będzie razem o wiele przyjemniej.

ANDRZEJ KRUSZEWICZ

Doktor nauk weterynaryjnych i ornitolog, autor wielu książek i audycji radiowych o zwierzętach, dyrektor warszawskiego ZOO.

Vitapol
SmakERs
DŁŻE PAPUGI TO PRACUJE KRYJĄCY POTĘŻY
XXL
NET WT 8.82 oz
2 szt. / pac

WWW.VITAPOL.PL

PODRÓŻE MAŁE I DUŻE

CZYLI JAK BEZPIECZNIE PODRÓŻOWAĆ Z

PSEM

Kiedy Winter - psia suczka - dołączyła do naszej rodziny, w rozmowach z najbliższymi często pytano o to co zrobimy z psem, kiedy będziemy chcieli wyjechać na wakacje. Zawsze odpowiadaliśmy, że pies pojedzie z nami!

Dużo podróżujemy i nie wyobrażamy sobie urlopu bez naszej czworonożnej przyjaciółki. Takie podejście wymaga odpowiednich przygotowań. Wyjazd z psem często wiąże się z koniecznością zapoznania się z obowiązującymi przepisami i załatwienia dodatkowych formalności. Mimo wszystko z roku na rok coraz więcej ludzi decyduje się na wakacje ze swoimi pupilami. W końcu kiedy traktujemy psa jak członka rodziny, trudno wykluczyć go z takiej aktywności jak wspólny urlop.

PODRÓŻE W POLSCE

Zagraniczne podróże z pupilem zawsze wiążą się z koniecznością zapoznania się z regulacjami obowiązującymi na terenie kraju, do którego się wybieramy. Pod tym względem znacznie łatwiejsza w organizacji jest wycieczka na terenie Polski.

Samochód

Podróżując z psem, najczęściej wybieram opcję przejazdu własnym samochodem. Pozwala mi to dostosować czas podróży do możliwości mojego zwierzaka. Przepisy ruchu drogowego w Polsce nie mówią bezpośrednio o warunkach, w jakich należy przewozić psy. Możliwości jest wiele – możesz zdecydować się na klatkę, transporter czy pas bezpieczeństwa przeznaczony dla psa. Przede wszystkim istotna jest taka organizacja przestrzeni, by zapewnić psu oraz

- CO ZROBICIE Z PSEM, KIEDY BĘDZIECIE CHCIELI WYJECHAĆ NA WAKACJE?

- PIES JEDZIE Z NAMI!

kierowcy bezpieczny przejazd. Pies nie powinien mieć swobodnej możliwości poruszania się po samochodzie - odrobina wyobraźni wystarczy, by przewidzieć jak fatalne w skutkach może się to okazać. Oprócz bezpieczeństwa bardzo ważny jest też komfort Twojego psiaka w czasie podróży. Upewnij się, że jest mu wygodnie, pilnuj odpowiedniej temperatury i pamiętaj o przerwach na rozprostowanie kości i załatwienie potrzeb.

Kolej

Decydując się na podróż pociągiem musisz pamiętać o kupnie dodatkowego biletu dla psa. Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy zwierzę przewożone jest w transporterze. Pamiętaj, że pies podróżujący pociągiem powinien być wyposażony w kaganiec. Należy mieć ze sobą także aktualne zaświadczenie o szczepieniu psa przeciwko wściekliznie. Warto też wspomnieć, że osoby podróżujące z Tobą w przedziale mogą nie być zachwycone towarzystwem czworonoga. W takiej sytuacji musisz

zająć inne miejsce albo poprosić konduktora o jego wskazanie. Przed podróżowaniem transportem publicznym (obojętnie, czy jest to autobus miejski, pociąg czy autokar) musisz wziąć pod uwagę, że może to stanowić wyzwanie dla Twojego psiaka. Ograniczona przestrzeń, całe mnóstwo nowych zapachów i spore zagęszczenie ludzi to nie są warunki, w których każdy pies będzie się czuł komfortowo. W związku z tym Twój towarzysz może wymagać przed podróżą dodatkowego przygotowania i kilku „jazd próbnych”.

PODRÓŻE ZA GRANICĘ

Planowanie każdego wyjazdu za granicę z psem rozpoczynam zawsze od poszukiwania najbardziej aktualnych informacji na temat przepisów o przewożeniu zwierząt. Jakie dokumenty muszą ze sobą zabrać? Czy bezpośrednio przed wyjazdem muszą zadbać o dodatkowe szczepienie psa czy odrobaczenie go? Jak przewozić psa, żeby nie dostać mandatu?

Paszport dla pupila

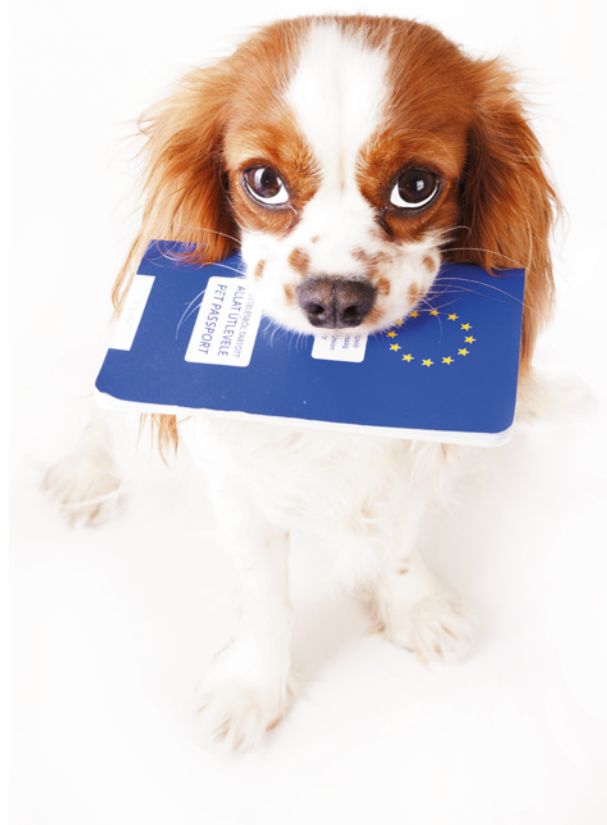
Kiedy wybierasz się za granicę z psem, paszport jest absolutną koniecznością. Umożliwia on identyfikację zwierzęcia oraz zawiera wszelkie istotne informacje na temat jego stanu zdrowia, badań i szczepień. Paszport możesz wyrobić w gabinecie weterynaryjnym. Koszt dokumentu to 100 zł. Zwierzę musi posiadać mikroczip i być zaszczepione przeciwko wściekliznie. Warto pamiętać o tym, że paszport traci ważność w momencie, gdy zwierzę nie posiada aktualnego szczepienia. W takiej sytuacji, po podaniu szczepionki na wściekliznę należy odczekać trzy tygodnie zanim możliwe będzie przekroczenie granicy razem ze zwierzęciem.

Podróże po Europie

W Unii Europejskiej przepisy dotyczące przewozu zwierząt są ujednolicone, co znacznie ułatwia planowanie podróży z psem.

ŻEBY MÓC BEZ PROBLEMÓW PRZEKROCZYĆ GRANICĘ W OBRĘBIE UNII EUROPEJSKIEJ, TWÓJ PIES MUSI:

- ✓ POSIADAĆ WAŻNY PASZPORT
- ✓ POSIADAĆ AKTUALNE SZCZEPIENIE PRZECIWKO WŚCIEKLIŻNIE
- ✓ BYĆ ODROBACZONY PRZECIWKO TASIEMCOWI BĄBLOWCOWEMU (w czasie od 120 do 24 godzin przed podróżą)
- ✓ MIEĆ WSZCZEPIONY MIKROCZIP

Chociaż przepisy są ujednoczone, i tak warto przed podróżą zrobić dokładne rozeznanie. Niektóre państwa dodatkowo regulują pewne kwestie w ramach wewnętrznych przepisów. Przykładowo Szwecja wymaga zaszczepienia zwierzątka przeciw wściekliznie środkiem zatwierdzonym przez WHO. Niektóre kraje – m.in. Anglia, Węgry i Francja – uniemożliwiają wwożenie na ich teren psów raz uznawanych za niebezpieczne. Z kolei w Szwajcarii oraz na Cyprze obowiązuje zakaz wwożenia psów z przyciętymi uszami lub ogonami. Poszczególne kraje mogą także mieć własne przepisy odnośnie warunków przewożenia zwierząt. Na przykład na terenie Niemiec istnieje obowiązek zabezpieczenia zwierzęcia w taki sposób, by nie mogło przemieszczać się po kabinie samochodu.

Pies w samolocie

Podróże samolotem z psem budzą liczne wątpliwości u właścicieli. Wiele osób zastanawia się, czy przelot z psem jest bezpieczny, jakie koszty się z nim wiążą oraz w jaki sposób można go zorganizować. Do przewozu psa samolotem potrzebny jest paszport, mikrochip oraz szczepionka przeciwko wściekliznie podana przynajmniej 21 dni przed podróżą. Koszt, jaki wiąże się z przelotem psa różni się znacznie w zależności od wybranej linii, sposobu transportu oraz miejsca, do którego podróżujemy. Może to być koszt od kilkudziesięciu złotych (w przypadku lotu krajowego z małym psem) do ponad tysiąca (przelot transkontynentalny zwierzęcia w luku bagażowym). Transport psów w kabinach bagażowych wzbudza wiele kontrowersji. Po sieci krąży mnóstwo przerażających historii o zwierzętach, które w przestrzeniach bagażowych cierpiały z powodu trudnych warunków, doznawały kontuzji lub traciły życie. Nie sposób stwierdzić, ile prawdy jest w tych relacjach. Warto jednak pamiętać, że przelot w luku bagażowym zawsze będzie się wiązał z dodatkowym stresem dla psa. Zwierzę może być dezorientowane i przestraszone – z dala od swojego właściciela, w warunkach dużego

**PRZED PRZELOTEM Z PSEM
KONIECZNIE ZAPOZNAJ SIĘ
Z REGULACJAMI OBOWIĄZUJĄCYMI
W DANYCH LINIACH LOTNICZYCH.**

hałasu i intensywnych, nieznanym mu wcześniej bodźców. Przed przelotem warto omówić z weterynarzem kwestię podania psu środków uspokajających. Możliwość przebywania z psem na pokładzie pasażerskim wydaje się być o wiele bardziej komfortowa zarówno dla zwierzęcia jak i dla jego właściciela. Opiekun może mieć swojego pupila na oku, co zmniejsza stres. Niestety większość linii lotniczych umożliwia przelot na pokładzie pasażerskim z właścicielem tylko psikom o niewielkich rozmiarach – najczęściej do 8 kg. Bezpieczny transporter jest niezbędny do przewozu zwierząt zarówno w luku bagażowym jak i na pokładzie. Przed przelotem koniecznie zapoznaj się z regulacjami obowiązującymi w danych liniach lotniczych. Każda z nich może mieć zupełnie odmienne zasady odnośnie latania ze zwierzętami. Większość linii akceptuje ograniczoną liczbę zwierząt w samolocie, warto więc

zadzwoić zanim dokonasz rezerwacji i upewnić się, że w samolocie jest miejsce dla Ciebie i Twojego psa. Co ciekawe, niektóre linie nie zezwalają na przelot psów ras brachycefalicznych, ponieważ może to stanowić zagrożenie dla ich zdrowia.

DOBRO PSA PRZEDE WSZYSTKIM

Chcąc podróżować ze swoim zwierzęciem masz do wyboru mnóstwo różnych

alternatyw. Niezależnie od tego, na jaki środek transportu się zdecydujesz, podstawą powinien być komfort zwierzęcia. Zadbaj o to, by go odpowiednio przygotować do podróży. Często oznacza to odpowiedni trening i stopniowe przyzwyczajanie do nowych, nieznanym mu warunków. Pamiętaj, że nie każdy pies ma naturę podróżnika. Niektóre z nich kiepsko znoszą transport niezależnie od jego warunków. W takiej sytuacji, czy nie korzystniejszym będzie pozostawienie go u kogoś zaufanego?

AGNIESZKA HAŁAS

Z zawodu psycholog, prywatnie wielbicelka zwierząt. Właścicielka sporej gromadki czworonogów. Podróże i behawiorystka to pasje, którym poświęcam się bez reszty.

PREPARE for ADVENTURE

WYWIAD
Z GWIAZDĄ

Aga Taukert, Photography

„MIESZCZUCH” W ŚWIECIE ZWIERZĄT

MICHAŁ MALITOWSKI – polski tancerz i trener tańca towarzyskiego, osobowość telewizyjna. Wiekokrotny Mistrz Świata w tańcach latynoamerykańskich. Zapraszany jest do programów telewizyjnych na całym świecie. Od lat sprawdza się w roli jurora w programie *Taniec z Gwiazdami*.

PANIE MICHAŁE, OKREŚLIŁBY PAN SIEBIE JAKO „KOCIARZA” CZY „PSIARZA”?

Gdy byłem mały, raczej nazywano mnie „mieszczuchem”. Często jeździłem do dziadków i wujostwa na wieś. Bałem się biegających samopas po podwórku psów, kotów, kogutów, gęsi. Kur z tym ich jednym okiem niezależnym od drugiego, bałem się bardziej niż inne dzieci klaunów. Ale od jakiegoś czasu jestem i psiarzem, i kociarzem. Kurom nadal nie ufam.

JEST PAN WŁAŚCICIELEM DWÓCH KOTÓW. JAK SIĘ WABIĄ? DOGADUJĄ SIĘ MIĘDZY SOBĄ?

Kto ma kota, ten doskonale wie, że koty powinny być umieszczane wyżej w drabinie stworzenia niż ludzie. Kot jest dużo bardziej racjonalny niż człowiek. Człowiek, nawet jak ceni sobie zdrowie, nie lubi smrodu papierosa, bardzo chce rzucić palenie, to i tak niesetety daje się skusić. Kot, gdy coś lubi i chce tego potrafi

zrobić dokładnie to, co trzeba by osiągnąć cel. Nasze koty, Leo i Joey, przyszły do nas z ulicy dogadane między sobą, Leo uderzył do mnie, Joey do mojej żony Yuliyi. Veni, vidi, vici. Dostały, co chciały.

JAK TO PRZYSZŁY DO PANA Z ULICY, PO PROSTU WESZŁY PRZEZ OTWARTE DRZWI?

Najpierw zachodziły tylko raz dziennie na jedzonko, potem już pilnowały naszych posiłków, a ostatecznie są z nami przez cały czas. Ale przyzwyczyły się do wolnego wybiegu, więc często znikają na parę godzin.

CZY TRUDNO JEST ŁĄCZYĆ PRACĘ ZAWODOWĄ Z OPIEKĄ NAD ZWIERZĘTAMI?

Koty pojawiły się w moim życiu, gdy z różnych względów stałem się domownikiem. A nawet kilka dni rozłąki nie jest problemem, bo mamy dobrych sąsiadów i przyjaciół w pobliżu. Ale jestem ciekaw, jak naszym kotom udaje się łączyć pracę z opieką nad nami.

KOTY SŁYNAJĄ ZE SWOJEGO NIEZALEŻNEGO CHARAKTERU. A DO JAKIEJ GRUPY MOŻNA ZALICZYĆ PANA PODOPIECZNYCH?

Powiem to językiem tańca. NASZE KOTY PARTNERUJĄ. Partnerowanie opiera się na prowadzeniu i podążaniu – LEAD&FOLLOW. To taka gra w kotka i myszkę. Czasem prowadzisz, dajesz impuls, a czasem go odbierasz, i dajesz się prowadzić. Jak każda wolność, tak i niezależność, to możliwość wyboru opcji w zależności od preferencji i sytuacji.

MAJĄC W DOMU KOTY, CZĘSTO TRZEBA ZREZYGNOWAĆ Z FIRAN, ZASŁON CZY ŻYWYCH KWIATÓW. CZY PANA KOTY RÓWNIEŻ ŁOBUZUJĄ?

Jeśli łobuzują, to tylko z moją córką Lią. Wtedy trzeba ratować dosłownie wszystko, z czego się zawczasu nie zrezygnowało.

JEST PAN RÓWNIEŻ WŁAŚCICIELEM PSA O IMIENIU MALVIN. CO MOŻE PAN POWIEDZIEĆ O RASIE CAVALIER KING CHARLES SPANIEL?

Malvin jest wyjątkowy. Dostaliśmy go niedługo przed urodzinami Lii. Oboje w tym samym czasie przechodzili bunt dwulatka. Jak zabawa, to oczywiście tą samą zabawką. Jak przysmak, to ten sam, bo na pewno drugiego jest smaczniejszy. Zdarzało się, że przybiegali do mnie, żebym to ja zdecydował, któremu się to czy owo należy. Patrzę na Malvina, patrzę w oczy córce, no i daję w końcu tę zabawkę dziecku, bo przecież to człowiek. Malvina wypuszczam na taras. I już żałuję, bo Lia stoi przy drzwiach, z triumfem, macha tą zabawką Malwinowi przez oczyma. Oto człowiek.

CZY PANA PUPILE TOWARZYSZĄ PANU PODCZAS TRENINGÓW LUB TURNIEJÓW TANECZNYCH?

O, nie, nie. Nie zrobiłbym nam tego. Gdy jestem w domu, wówczas mamy siebie na wyłączność. Poza tym, nie zdecyduję się zaryzykować, że nie spodoba im się mój styl tańca. Serce by mi pękło.

fot. prywatne archiwum Krzysztofa Ibisza

JESTEM CIEKAW, JAK NASZYM KOTOM UDAJE SIĘ ŁĄCZYĆ PRACĘ Z OPIEKĄ NAD NAMI."

CZY MA PAN JAKIEŚ INTERESUJĄCE HISTORIE ZWIĄZANE ZE ZWIERZĘTAMI?

Mam pewną bolesną i pamiętną. Tak jak mówiłem, określano mnie w dzieciństwie mieszcuchem. Raz spróbowałem być chojrakiem, ale nie rezygnując ze swej wrodzonej wrażliwości i czułości. Do psa, który mnie najbardziej przerażał, podszedłem z przyjaznymi

zamiarami. On jakby odebrał impuls, zamerdał ogonem, przysiągłbym, że się do mnie uśmiechnął. Wtedy moja ciocia Jola przyniosła mu jedzenie. Tak słodko jadł. Też słodko chciałem go z całych sił przytulić. Wyrwał mi kawałek policzka. Do dziś jestem człowiekiem z blizną. Pewnie zrobił to niechcący i gdybym się wtedy nie rozdarł w niebogłosość, to mogliśmy zostać muszkietierami. A ja zostałbym psiarzem w wieku kilku, a nie kilkudziesięciu lat.

ARTYKUŁY MOŻESZ CZYTAĆ TAKŻE ONLINE
Zeskanuj kod QR - zostaniesz przekierowany bezpośrednio do wywiadu.

PetsWorld
DLA MIŁOŚNIKÓW ZWIERZĄT

WWW.PETSWORLD.COM.PL

PASAŻER NA GAPE KLESZCZ

AUTOR: HANNA SOBOL-KAPTUR

KLESZCZ POSPOLITY (IXODES RICINUS), BO O NIM MOWA JEST PAJĘCZAKIEM, KTÓRY WIELKOŚCIĄ ZBLIŻONY JEST DO ZIARENKA SEZAMU. PO NASSANIU ZWIĘKSZA SWÓJ ROZMIAR KILKAKROTNIENIE. NIE DAJMY SIĘ JEDNAK ZWIEŚĆ- MIMO SWOICH NIEWIELKICH ROZMIARÓW, PRZENOSI GROŹNE PATOGENY WYWOŁUJĄCE CHOROBY ZAKAŻNE, TYM SAMYM POTRAFI BYĆ ŚMIERTELNYM ZAGROŻENIEM DLA NAS I DLA NASZYCH CZWORONOŻNYCH PRZYJACIÓŁ.

Kleszcze bardzo dobrze przystosowały się do polowania i ataku na ofiarę. Stopa ich pierwszego odnóża wyposażona jest w Narząd Hallera, który składa się z pęczka szczecin oraz dwóch zagłębień zamkniętych przezroczystą błoną. Oznacza to, że kleszcz reagując na temperaturę, feromony, wibracje a nawet wydychany przez nas i naszych pupili dwutlenek węgla bez problemu rozpozna swoją ofiarę z odległości nawet 20 metrów! Niestety, za sprawą substancji znieczulających jego ukąszenie jest bezbolesne, dlatego może żerować na swojej ofierze nawet kilka dni i pozostać niezauważonym. Kleszcz pijąc krew zwraca treść żołądkową (czyli po prostu wymiotuje) do krwiobiegu psa, przekazując tym samym wszystkie choroby, których jest nosicielem.

Najgroźniejsze z nich to : babeszjoza, borelioza, anaplazmoza, riketsjoza, erlichioza, mykoplasmoza.

Badania wykazują, że co 3 kleszcz jest nosicielem boreliozy i aż 5 % kleszczy jest zarażonych więcej niż jednym patogenem groźnym dla psa. Babeszjoza, inaczej piroplazmoza psów jest chorobą występującą na całym świecie. W Polsce u ludzi występuje rzadko. Wywoływana jest przez pierwotniaki – najczęściej Babesia canis i Babesia gibsoni i przenoszona przez najpopularniejsze w naszym rejonie geograficznym kleszcze – Ixodes ricinus, Dermacentor reticulatus, i Rhipicephalus sanguineus. Rzadko atakuje koty. Zakażenie może wystąpić również poprzez kontakt z zakażoną krwią (igły, transfuzje).

Przebieg babeszjozy może być gwałtowniejszy u zwierząt, które cierpią na choroby nerek i wątroby, jednak trzeba pamiętać, że narażone są wszystkie psy, bez względu na ich wiek, płęć czy rasę. Pierwotniak Babesia, kiedy wraz ze śliną kleszcza dostanie się już do krwiobiegu psa, przedostaje się do jego krwinek czerwonych. Rosnąc w ich wnętrzu i mnożąc się doprowadza do rozpadu komórki i hemolizy, tym samym uwalniając enzymy, które zaburzają krzepliwość krwi. Głównym efektem jest niedokrwistość (anemia), z biegiem czasu wielonarządowa niewydolność a ostatecznie nawet śmierć. Odporność utrzymuje się jedynie do kilku tygodni, więc zwierzęta mogą przechorować babeszjozę kilka razy w swoim życiu.

CO POWINNO NAS ZANIEPOKOIĆ W ZACHOWANIU I WYGLĄDZIE NASZEGO PSA?

Smutek, apatia, brak apetytu, biegunka, zmiana koloru moczu na barwę czerwono-brunatną, lub brak oddawania moczu, wymioty, wysoka temperatura (40-42st), blade błony śluzowe, zażółcona skóra. Aby doszło do zakażenia kleszcz musi żerować na psie od 24 do 72 godzin. Okres „wykluwania” się choroby może trwać nawet do 3 tygodni, dlatego jeśli nawet po takim czasie od wyciągnięcia kleszcza zauważymy któryś z symptomów choroby niezwłocznie udajmy się do lekarza weterynarii, ponieważ liczy się czas! Ostateczne rozpoznanie choroby wymaga wizyty u lekarza weterynarii i wykonania specjalistycznych badań- morfologia , biochemia krwi i rozmaz. Leczenie babeszjozy w zależności od stopnia zaawansowania choroby może trwać do 10 dni i obejmuje antybiotykoterapię (przy ryzyku infekcji mieszanej), podawanie kroplówek, witamin z grupy B, preparatów z żelazem, leków wspomagających pracę nerek i wątroby, glikokortykosteroidów oraz leku o nazwie Imizol.

BORELIOZA

Chorobą, która może dotyczyć zarówno nas jak i psów jest borelioza. Wywołwana przez bakterie *Borrelia burgdorferi*, *Borrelia afzelli* i *garinii*. Jest bardzo trudną do zdiagnozowania chorobą, gdyż objawy często występują dopiero po 2-5 miesiącach zaledwie u 5% psów. Obejmują najczęściej objawy ze strony układu mięśniowo-stawowego. Innymi niepokojącymi objawami jest gorączka, apatia, brak apetytu, częstsze oddawanie moczu i zwiększone pragnienie. Niewykryta, a tym samym nieleczona borelioza prowadzi do uszkodzenia narządów wewnętrznych, co w konsekwencji skończyć może się śmiercią. U czworonoga pierwsze symptomy zazwyczaj obserwujemy dopiero wtedy, gdy choroba się zaczyna już poważne spustoszenie w organizmie. Rozpoznanie można postawić na podstawie objawów, historii choroby i badań.

W tym przypadku również opieramy się na badaniu krwi – laboratoria oznaczają poziom antygenu, bądź poziom przeciwciał IgM i IgG. Do wykonania w gabinecie są również testy płytkowe, gdzie podczas jednego badania lekarz jest w stanie ocenić, czy nasz pupil zakażony jest *Borrelia*, *Anaplasma* czy *Ehrlichia*. Niestety test ten wykrywa przeciwciała – potrzeba więc czasu, aby organizm zdołał je wyprodukować

(około miesiąca w przypadku *Borrelia*). Antybiotykoterapia jest długotrwała (zazwyczaj ok 4 tygodni) i najczęściej obejmuje podawanie doksycykliny i amoksycykliny. Oprócz tego podawane są leki przeciwzapalne, płyny i środki wspomagające pracę wątroby i nerek. W gabinetach weterynaryjnych są dostępne szczepionki przeciw boreliozie. Szczepienie wykonujemy w 3 i 4 miesiącu życia psa i powtarzamy co roku.

CO ROBIĆ, KIEDY ZAUWAŻYMY KLESZCZA NA SKÓRZE SWOJEGO PUPILA?

Przede wszystkim - nie panikować, ale starać się wyciągnąć go jak najszybciej. Jeżeli nie możemy udać się do lekarza weterynarii, postarajmy się zrobić to sami, PAMIĘTAJĄC O KILKU ZASADACH:

Nie smarować kleszcza tłuszczem, alkoholem

Starać się nie chwycić go bezpośrednio rękami, tylko używać przeznaczonych do tego narzędzi (**kleszczolapki** do kupienia w aptece lub przychodni weterynaryjnej, **pęseta**)

Nie zginać kleszcza - istnieje bowiem ryzyko wydośniania się jego zawartości pod skórę

Chwycić kleszcza bezpośrednio przy samej skórze i **pewnym, jednocześnie delikatnym ruchem** wyciągnąć go lub wykręcić (zbyt gwałtowne szarpnięcie może spowodować, że głowa pasożyta zostanie w skórze, co grozi rozwojem choroby odkleszczowej)

Po udanym „zabiegu” miejsce **zdezynfekować** preparatem antyseptycznym a kleszcza nie miażdżyć (w ten sposób rozsiewa się zarazki) tylko wyrzucić do toalety.

HANNA SOBOL-KAPTUR

Absolwentka medycyny weterynaryjnej, ochrony środowiska, psychologii zwierząt. Miłośniczka dużych ras psów i włoskiej pizzy. W wolnych chwilach oddaje się grze na skrzypcach i podróżom bliższym i dalszym.

**MIEJSCA
PRZYJAZNE
ZWIERZĘTOM**

To nowa, stała rubryka w której możecie państwo dowiedzieć się, gdzie warto podróżować ze swoim pupilem. Na naszej liście znajdują się **hotele, pensjonaty i restauracje** z całej Polski.

Znasz takie miejsce? Napisz do nas na redakcja@petsworld.com.pl
I OPOWIEDZ, DLACZEGO TO WŁAŚNIE WYBRANE PRZEZ CIEBIE MIEJSCA
POWINNIŚMY OPISAĆ W NASTĘPNYM NUMERZE.

Jako pierwszy na naszej liście uplasował się hotel:

SALTIC RESORT & SPA

w Grzybowie

WŁAŚCICIELE TEGO OBIEKTU STWORZYLI NAWET **SPECJALNY PROGRAM DLA PSÓW.**

Opowie nam o tym **Wioletta Sokołowska**, pracownik działu marketingu hotelu.

PROSZĘ OPOWIEDZIEĆ NAM KILKA SŁÓW O PAŃSTWA HOTELU

Hotel Saltic Resort & Spa to nowoczesny obiekt o standardzie 4 gwiazdek, zlokalizowany w Grzybowie koło Kołobrzegu, w sąsiedztwie sosnowego lasu, tylko 3 minuty spacerem od jednej z najpiękniejszych, naturalnych polskich plaż. Zaciszne Grzybowo jest świetnym wyborem dla osób które kochają polskie morze i lubią spokojne lokalizacje. Naszym Gościom gwarantujemy malownicze otoczenie, najwyższej jakości obsługę, wspianą infrastrukturę, rozbudowaną część spa i wellness, prywatną plażę, a także restaurację tworzącą dania z poszanowaniem lokalnych tradycji i regionalnych dostawców. Zależy nam również, aby nasz hotel był nie tylko luksusowym, ale także czystym i przyjaznym miejscem do wypoczynku. Dlatego też oszczędzamy energię i wodę, segregujemy śmieci, używamy ekologicznych kosmetyków i ograniczamy zużycie plastiku.

W PAŃSTWA HOTELU SZCZEGÓLNE MIEJSCA ZAJMUJĄ ZWIERZAKI. JAKIE UDOGODNIENIA PRZEWIDUJECIE DLA ZWIERZĄT?

Hotel Saltic zapewnia swoim Gościom, także czworonogom, komfortowy wypoczynek, liczne atrakcje, oraz poczucie bezpieczeństwa. Okoliczne lasy i plaża zachęcają do aktywnego spędzania czasu na zewnątrz ze zwierzęciem. Ogrodzony teren, przyjazna obsługa oraz udogodnienia gwarantują udane wakacje z ukochanym pupilem.

W ramach udogodnień dla zwierząt nasz hotel gwarantuje: miski na wodę w pokojach, szeroki wybór przysmaków oraz wygodne posłanie w pokoju. W nagłych sytuacjach zapewniamy również dostęp do awaryjnej karmy wysokiej jakości, z której można korzystać do czasu uzupełnienia własnych zapasów. Z zasady chcemy, aby wyżywienie czworonogów zabezpieczali ich właściciele, ponieważ zwierzęta domowe bardzo często są żywione w sposób, który odpowiada ich indywidualnym wymaganiom oraz np. uwarunkowaniom charakterystycznym dla konkretnej rasy.

JAKIE ZWIERZĘTA MOŻNA ZABRAĆ DO PAŃSTWA HOTELU?

W naszym hotelu wszystkie zwierzęta domowe są mile widziane. Nie określamy tutaj szczegółowo ras bądź wagi zwierzęcia. Dbamy natomiast o odpowiedzialność właścicieli za swojego pupila, aby zarówno goście jak i same zwierzęta mogły czuć się bezpiecznie i komfortowo. Z tego powodu funkcjonuje w naszym hotelu regulamin dosyć szczegółowo opisujący zasady przebywania zwierząt.

NA WASZEJ STRONIE JEST INFORMACJA O PROGRAMIE DLA PSÓW, CZYM SIĘ ON CHARAKTERYZUJE?

Saltic Pet Program odzwierciedla nasze przekonanie, że zwierzęta są pełnoprawnymi członkami rodziny i zasługują na komfortowy wypoczynek. Komfortowy, czyli spędzony z rodziną. Dlatego stworzyliśmy Saltic Pet Program, który jest gwarancją, że czworonogi są mile widzianymi Gośćmi w naszym Hotelu, a także, że zapewniamy infrastrukturę dostosowaną do potrzeb zwierzątek.

CZY W RAZIE PROBLEMÓW ZE ZDROWIEM NASZEGO PUPILA MOŻEMY LICZYĆ NA POMOC WETERYNARZA?

Oczywiście problemy ze zdrowiem mogą zdarzyć się zawsze i każdemu, również naszym pupilom. W takich sytuacjach służymy pomocą. Właściciele chorych zwierząt mogą liczyć na pomoc w organizacji konsultacji wetery-

naryjnych w sprawdzonych, lokalnych lecznicach dla zwierząt.

CZY ZWIERZĘTA MAJĄ WSTĘP NA WASZĄ, PRYWATNĄ PLAŻĘ?

Tak, zwierzęta domowe mają wstęp na naszą plażę. Mogą na niej przebywać na smyczy i pod opieką właścicieli. Jeśli chcemy dać swoim pupilom nieco więcej swobody, zachęcamy do korzystania z plaży przeznaczonej dla zwierząt, która znajduje się nieopodal naszego hotelu.

**SPODOBAŁ CI SIĘ
TEN ARTYKUŁ?**

**Wejdź na naszą stronę
internetową
i pokaż go innym.**

PetsWorld
DLA MIŁOSNIKÓW ZWIERZĄT

WWW.PETSWORLD.COM.PL

**ZWIERZĘTA SĄ PEŁNOPRAWNYMI CZŁONKAMI
RODZINY I ZASŁUGUJĄ
NA KOMFORTOWY WYPOCZYNEK.**

ZASTOSOWANIE FIZJOTERAPII W LECZENIU PSÓW

PRZYJAŹŃ POMIĘDZY CZŁOWIEKIEM A ZWIERZĘCIEM SIĘGA SETEK LAT I POWODUJE, ŻE Z CORAZ WIĘKSZYM ZAANGAŻOWANIEM I ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ TROSZCZYMY SIĘ O NASZYCH CZWORONOŻNYCH DOMOWNIKÓW. DZIŚ MEDYCYNA WETERYNARYJNA OFERUJE BARDZO SZEROKI WACHLARZ USŁUG, W TYM FIZJOTERAPEUTYCZNYCH.

AUTOR: Sebastian Słodki

KRÓTKA HISTORIA FIZJOTERAPII ZWIERZĄT

Początki fizjoterapii zwierząt na świecie datuje się od lat siedemdziesiątych dwudziestego wieku, kiedy zaczęto skutecznie rehabilitować konie, zaś w Europie na dobre ta dziedzina leczenia zagościła w latach 90-tych. W Polsce początki fizjoterapii to początek dwudziestego pierwszego wieku. . Dziś w Polsce prowadzone są liczne kursy i szkolenia z tej dziedziny, a nawet studia wyższe o kierunku zoofizjoterapii, które rozpoczęto w roku 2014 na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy. Istnieją także coraz liczniejsze gabinety fizjoterapeutyczne dla zwierząt, zarówno u boku lecznic, jak i jako samodzielne jednostki lecznicze,

których wyposażenie nie odbiega, a czasami wręcz przewyższa standardy ich odpowiedników dla ludzi. Jednak zoofizjoterapeuta to nie tylko zawód, ale przede wszystkim pasja, poparta wielką miłością i oddaniem dla zwierząt. Zoofizjoterapeuta to osoba, która powinna posiadać szeroką wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii zwierząt, patofizjologii, a przede wszystkim z dostępnych współczesnych technik kinezyterapii, terapii manualnej i fizykoterapii.

KIEDY UDAĆ SIĘ Z PSEM DO FIZJOTERAPEUTY?

Najczęściej leczenia fizjoterapeutycznego wymagają psy użytkowane sportowo, psy w każdym wieku, po różnego rodzaju zabiegach chirurgicznych, po

wypadkach i wszelkiego typu urazach mechanicznych, ale przede wszystkim psy w starszym wieku, u których pojawiają się typowe choroby starcze. Większość starzejących się psów dotyka choroby zwyrodnieniowe stawów i kręgosłupa, które znacząco ograniczają zdolności ruchowe zwierzęcia i wywołują przewlekły i dokuczliwy ból. Takie psy niechętnie wychodzą na spacer, a w efekcie tego tyją, co pogłębia chorobę. Czasami nawet popadają w stany depresyjne. Oprócz klasycznego leczenia farmakologicznego - głównie za pomocą niesteroidowych leków przeciwzapalnych oraz suplementów diety, zawierających tzw. chondroprotektyny (glukozaminoglikany, chondroitynę, kwas hialuronowy, kolagen i inne) - niezwykle skuteczna w takich sytuacjach

jest właśnie fizjoterapia. To dzięki niej możemy między innymi ograniczyć ból i zaniki mięśniowe, poprawić zakres ruchów w chorych stawach, zredukować różnego typu dysfunkcje neurologiczne, co w konsekwencji prowadzi do poprawy ogólnej funkcji ruchowej leczonych zwierząt. Fizjoterapia radykalnie przyspiesza powrót psa do zdrowia po leczeniu chirurgicznym czy urazie, a w przypadku psów sportowych zapobiega urazowości i pomaga w utrzymaniu optymalnej kondycji ciała. Każdy psi pacjent przed rozpoczęciem rehabilitacji jest badany przez lekarza, a następnie fizjoterapeutę. W zależności od rodzaju schorzenia dobierany jest rodzaj, ilość i czas trwania zabiegów. Seria zabiegów najczęściej obejmuje 10 zabiegów, prowadzonych 2-3 razy w tygodniu. Średnio czas pojedynczej sesji zabiegowej to godzina, a zwierzę podczas zabiegów przebywa ze swoim opiekunem, co minimalizuje związany z tym stres. Bardzo ważne jest również to, że wszystkie wykonywane zabiegi oraz ćwiczenia manualne są dla zwierzęcia bezbolesne i nieszkodliwe. Leczenie rehabilitacyjne nie kończy się po godzinie spędzonej w gabinecie, każdy pacjent otrzymuje najczęściej rozpisane zestawy ćwiczeń i zaleceń do wykonania w domu, tak aby efekty terapii były jak najlepsze i trwałe. Dzięki zaangażowaniu opiekuna można osiągnąć optymalne efekty terapii, a przy okazji jeszcze bardziej zbliżyć do siebie psa i właściciela.

PODSTAWOWE METODY LECZENIA STOSOWANE W FIZJOTERAPII ZWIERZĄT

Zoofizjoterapia dzieli się na 3 podstawowe działy:

TERAPIA MANUALNA

To metody lecznicze wykorzystujące ręce terapeuty. Jest to - w mojej osobistej opinii, jako lekarza weterynarii i zoofizjoterapeuty - najtrudniejszy dział fizjoterapii wymagający nie tylko dużej wiedzy, ale przede wszystkim predyspo-

FIZJOTERAPIA RADYKALNIE PRZYSPIESZA POWRÓT PSA DO ZDROWIA PO LECZENIU CHIRURGICZNYM CZY URAZIE

„LASER POSIADA
DZIAŁANIE
PRZECIWBÓLOWE,
PRZECIWOBRZĘKOWE
I PRZECIWZAPALNE.”

zycji do tego typu. Terapia manualna opiera się na diagnostyce i leczeniu odwracalnych zaburzeń czynnościowych stawów oraz mięśni. Podstawowe techniki stosowane w terapii manualnej to mobilizacja tkanek miękkich, czyli: masaż, ćwiczenia bierne, rozciąganie, mobilizacja stawów i manipulacja. W każdej z tych technik terapeuta pracuje manualnie, używając tylko swoich dłoni, bez pomocy specjalistycznych urządzeń i przyrządów. Wskazaniem do terapii manualnej jest, między innymi, ból związany z dyskopatią, którego przyczyną jest ucisk i podrażnienie korzeni nerwowych, ból spowodowany artrozą i ból - jako objaw wzmożonego napięcia mięśniowego. Wskazaniem są także stany pourazowe i po zabiegach ortopedycznych w obrębie kości, stawów, więzadeł, mięśni; sztywność stawów spowodowana unieruchomieniem bądź zwyrodnieniem oraz skrócenie lub zwiększone napięcie mięśni, które zmieniają postawę ciała i przeciążają inne tkanki. Prawidłowo prowadzo-

na terapia manualna prowadzi do znacznej poprawy sprawności i wydolności ruchowej zwierząt i znacząco ogranicza dolegliwości bólowe oraz konieczność przyjmowania dużej ilości leków. Przeciwwskazania to niestabilność kręgosłupa, miejscowa nadwrażliwość skóry, gorączka, krwaki, otwarte rany, niedawne złamania, szwy, czy zaawansowana cukrzyca.

KINEZYTERPIA

To odstawa rehabilitacji, to leczenie za pomocą ruchu. Ruch, w zależności od form aktywności, może pełnić rolę bodźca dla układu nerwowego lub odpowiedzi na reakcje tego układu. Ćwiczenia czynne realizowane są przez bodźce, płynące z ośrodkowego układu nerwowego (OUN) na obwód. Jednocześnie pobudzają OUN, rozwijają pamięć ruchową, poprawiają szybkość i łatwość oddziaływania na bodźce zewnętrzne. Wpływają na poprawę koordynacji ruchów, ekonomię wysiłku

fizycznego. Ćwiczenia zwiększają sprawność mięśni gładkich, wydolność narządów leżących w jamie brzusznej i w miednicy. Następstwem ich jest poprawa czynności żołądka, jelit, pośrednio usprawnienie się czynności wątroby i nerek. Aktywność fizyczna i ruch zapobiegają zaparciom przez poprawę perystaltyki jelit, a także zaleganiu moczu w drogach moczowych, a przez to zapobiegają infekcjom i tworzeniu się kamieni moczowych. Tak więc aktywność fizyczna, ruch, wysiłek, kształtują nie tylko mięśnie, ale wywierają korzystne działanie na cały organizm, wiele jego narządów, układów, a tym samym poprawiają ogólną sprawność, wydolność, wzmacniając fizyczną i psychiczną stronę organizmu. Do działu kinezyterapii zaliczamy również ćwiczenia na bieżni suchej i ostatnio coraz bardziej popularne ćwiczenia na bieżni wodnej. Bieżnia może być przydatna podczas początkowego programu rehabilitacyjnego w warunkach, w których rozciąganie stawu biodrowego lub kolanowego jest bolesne, np. przy dysplazji stawu biodrowego lub po operacji więzadła krzyżowego przedniego. Innego typu ćwiczenia odbywają się w bieżni wodnej, gdzie zwierzę chodzi po ruchomej macie, zanurzonej w wodzie. Dzięki ruchowi w wodzie następuje stopniowa poprawa czynnego zakresu ruchu przy częściowym obciążeniu kończyny i - co bardzo ważne - proprioceptywny trening chodu. Inne zalety ćwiczeń na bieżni wodnej to poprawa równowagi podczas poruszania się, ostrożne obciążanie po złamaniach oraz przyrost masy mięśniowej. Coraz częściej w kinezyterapii wykorzystywane są tzw. tory kinetyczne, polegające na pracy zwierzęcia na indywidualnie opracowanych i dobranych pod danego psa przeszkodach, urządzeniach, matach itp. ułożonych w określony ciąg zadaniowy. Tory kinetyczne stanowią innowację dla zaangażowanych właścicieli psów ras aktywnych, stosowane są w rehabilitacji psów, treningu sportowym, a także podczas codziennych spacerów. Tory kinetyczne pozwalają zwierzętom poprawić motorykę, elastyc sprawność

ność i nie pozwolą się nudzić. W kinezyterapii, szczególnie u zwierząt ze schorzeniami neurologicznymi, używane są do ćwiczeń - podobnie jak u ludzi - przybory pomocnicze, takie jak poduszki sensomotoryczne i równoważne, deski balansujące, piłki klasyczne czy typu jajo. Opracowanych jest również wiele zestawów ćwiczeniowych, co stanowi duże zaplecze, aby skutecznie rehabilitować nasze czworonogi.

FIZYKOTERAPIA

To dział fizjoterapii, zajmujący się zastosowaniem tak zwanych czynników fizykalnych. To część rehabilitacji, w której bodźcem leczniczym są prądy, lasery, ultradźwięki, pole magnetyczne czy wpływ temperatury. Może ona stanowić samodzielny element fizjoterapii, ale najczęściej jest dopełnieniem terapii manualnej i kinezyterapii. Nie sposób w ramach tego artykułu opisać wszystkie zabiegi fizykalne stosowane u zwierząt, ich wskazania i przeciwwskazania, ale w mojej ocenie

na szczególną uwagę zasługują - ostatnio coraz bardziej popularne u zwierząt, podobnie jak u ludzi - fala uderzeniowa i laser wysokoenergetyczny, który również wykorzystujemy w naszej przychodni dla zwierząt. Fala uderzeniowa jest zabiegiem nieinwazyjnym, w pełni bezpiecznym, w którym wytwarzana fala akustyczna przenosi energię do miejsca bólu w układzie mięśniowo-szkieletowym. Dzięki niej rozpoczyna się proces regeneracji tkanek. Główną zaletą fali, w przypadku zwierząt, jest krótki czas wykonania zabiegu oraz jej wysoka skuteczność. Najczęstszymi wskazaniami do tego zabiegu są choroby zwyrodnieniowe stawów, stany pourazowe, zwap-

nienia okołostawowe, ograniczające ruch w stawie, wzmożone napięcie mięśniowe czy bóle kręgosłupa. Tymczasem laser wysokoenergetyczny wykazuje silne działanie na tkankę w miejscu aplikacji. Wysoka moc wyjściowa promieniowania pozwala w krótkim czasie na głębszą penetrację tkanek z większą dawką energii. Laser posiada działanie przeciwbólowe, przeciwobrzękowe i przeciwzapalne. Oprócz tego działa również biostymulująco. Prowadzi do rozszerzenia naczyń krwionośnych, zwiększając tym samym dopływ składników odżywczych przez układ krążenia oraz lepszą absorpcję produktów ubocznych przez układ limfatyczny.

SEBASTIAN SŁODKI

Lekarz weterynarii. Specjalista chorób psów i kotów, specjalista radiologii zwierząt i zoofizjoterapeuta. Pracownik naukowy i wykładowca na kierunku zoofizjoterapia. Członek Polskiego Związku Zoofizjoterapeutów i współorganizator corocznych konferencji „Zoofizjoterapia w Praktyce”. Od 2011 prowadzi Gabinet Rehabilitacyjny dla zwierząt, aktualnie Przychodnię Weterynaryjną SweetWet.

**UPRZAŻ
REHABILITACYJNA
-NOSIDŁO**

TRIXIE

Czy każdy KOT

MUSI MIEĆ TOWARZYSZA?

NA SAMYM POCZĄTKU NALEŻY ROZWIĄC WSZELKIE WĄTPLIWOŚCI - NIE KAŻDY KOT MUSI MIEĆ KOCIEGO TOWARZYSZA. ISTNIEJĄ KOCI JEDYNACY, KTÓRZY ŻYJĄ SAMOTNIE I BARDZO SOBIE TO CENIĄ, ISTNIEJĄ TEŻ KOTY, KTÓRYM BARDZO TRUDNO ZAAKCEPTOWAĆ INNEGO KOTA NA SWOIM TERYTORIUM I SĄ TO PRZYPADKI KIEDY NIE POWINIŚMY ZMIENIĄĆ TEGO STANU, PONIEWAŻ KOLEJNY KOT MOŻE, CHOĆ NIE MUSI STAĆ SIĘ JEDYNIEM ŹRÓDŁEM PROBLEMÓW..

KOCIE MITY

Koty to wyjątkowe i tajemnicze zwierzęta. Choć z każdym rokiem nasza wiedza o ich zwyczajach i zachowaniu jest coraz szersza to nadal nie wszystko jest do końca poznane. O kotach wiemy zdecydowanie mniej niż o psach, co może wynikać z faktu, że koty jako towarzysze w naszych domach są z nami o wiele krócej niż psy, ponieważ przez długie lata kot był uważany za zwierzę niezależne, żyjące wyłącznie obok człowieka.

Podejście do kotów ewoluowało i coraz więcej kotów mieszka z nami wyłącznie w domu. Te długie lata życia obok sprawiły, że powstało na temat kotów wiele mitów, które w większości nie mają pokrycia z prawdą, a jak się okazuje tak mocno utrwaliły się w ludzkiej świadomości, że trudno je obalić. Dlatego bardzo często mity są powielane i cierpią na tym koty. Jednak jak to ma związek z omawianym tematem? Okazuje się, że bardzo ścisły.

KOT - ZWIERZĘ SPOŁECZNE

Przez bardzo długo kot był postrzegany jako gatunek samotniczy, dlatego ten pogląd jest nadal dość powszechny, a brak aktualnej wiedzy na ten temat dotyczy nie tylko kocich opiekunów, ale także wielu osób związanych z kotami zawodowo. Zgodnie z najnowszą wiedzą nie ma wątpliwości, że kot jest zwierzęciem społecznym. W środowisku naturalnym bardzo

dużo zależy od tego jakie terytorium zamieszkuje, jaka jest dostępność pokarmu itp. Dlatego kocie grupy przybierają różne formy. Najczęściej jednak obserwujemy grupy matriarchalne, tworzone przez żyjące wspólnie i współpracujące ze sobą kotki. W takiej grupie kotki najczęściej wspólnie opiekują się młodymi, grupa ułatwia też obronę terytorium i przeżycie. Co to wszystko oznacza dla kota żyjącego z nami w domu? Kot dobrze zsocjalizowany, bez zaburzeń behawioralnych zazwyczaj nie będzie miał problemu z akceptacją kolejnego kota na swoim terytorium. Jeżeli koty polubią się na tyle, że stworzą grupę społeczną to będziemy mieli sytuację idealną i dwa zadowolone koty pod jednym dachem.

DECYZJA O KOLEJNYM KOCIE

Pobudki dla których decydujemy się na drugiego, czy też kolejnego kota są różne. Najczęściej to nawiązanie bliskiej relacji z kotem powoduje, że zastanawiamy się nad kolejnym. Niezależnie jaki jest powód u Ciebie pamiętaj - najważniejszy jest dobrostan i dobre samopoczucie kota rezydenta. Dlatego poza wszystkimi innymi powodami w pierwszej kolejności rozważamy kota, który już z nami mieszka: czy na pewno potrzebuje kociego towarzysza i jak nowy kot może na niego wpłynąć? Generalnie większość kotów po prawidłowo przeprowadzonej socjalizacji z izolacją nawet jeżeli nie zapala do siebie ogromną sympatią nauczy się żyć obok siebie - istnieją jednak koty, które, albo nigdy nie zaakceptują nowego kota, co będzie się objawiało różnymi problemami, albo i nie zauważymy żadnych problemów, ale pogorszymy dobrostan kota rezydenta.

KOCI DWUPAK

Osoby, które aktualnie nie mają kota, a planują zakup bądź adopcję powinny rozważyć koci dwupak. Duża liczba osób podchodzi do tego sceptycznie, szczególnie kiedy jeden kot wydaje się wyzwaniem, a co tu mówić o dwójce i to w jednym czasie. Najczęściej racjonalne argumenty są niczym rzucanie grochem o ścianę, ponieważ istnieje w nas jakaś wewnętrzna blokada i o ile ktoś wcześniej nie rozważał dwupaku trudno podczas adopcji przekonać go do przygarnięcia dwóch kotów zamiast jednego. Argumenty, o lepszej aklimatyzacji w nowym domu, wspólnie spędzony czas pod nieobecność opiekunów zazwyczaj nie są skuteczne. Obawami jest najczęściej brak odpowiedniej przestrzeni, zniszczenia i podwójne koszty. I niestety najczęściej takich osób w danym momencie nie udaje się przekonać, a co dzieje się za kilka miesięcy? Opiekun sam stwierdza, że może

kotu przydałoby się towarzystwo, że opieka nad kotem nie jest bardzo wymagająca, więc przy dwójce też nie będzie problemu. Nawet małe mieszkanie daje kotu wystarczająco miejsca dzięki dobrze zorganizowanej przestrzeni, a dodatkowe koszty? Po wyprawce na start o ile kot nie choruje, nie są to wielkie wydatki. Wtedy często zapada decyzja o kolejnym kocie. W sytuacji, gdy dużo czasu spędzamy poza domem, a nasz kot nie wykazuje żadnych zaburzeń, ma z nami dobre relacje powinniśmy rozważyć kolejnego kota. Dokonując wyboru kolejnego pupila musimy brać pod uwagę nie tylko nasze preferencje, ale także potrzeby rezydenta. Nie powinno się chociażby do dojrzałego kota wprowadzać kociaka, najlepiej jak koty są w podobnym wieku. Zazwyczaj po prawidłowym procesie wprowadzania, o ile koty nie pokochają się od razu, z czasem zaczną się tolerować, a to może być dobrym początkiem do nawiązanie kocie przyjaźni.

DOKOCENIE JEST PROCESEM, KTÓRY WYMAGA ZAANGAŻOWANIA I NIESTETY NIE ZAWSZE KOŃCZY SIĘ SUKCESEM, A DODATKOWO WYMAGA OD OPIEKUNÓW WIEDZY, ZAANGAŻOWANIA I CZASU.

NIE MOŻNA WPROWADZIĆ DO DOMU DRUGIEGO KOTA OD RAZU.

MUSZĄ ONE POZNAĆ SWÓJ ZAPACH. CZĘSTO TEŻ POTRZEBNA JEST POMOC BEHAWIORYSTY.

PATRYCJA ZAWADZKA

Kocia behawiorystka, zoopsycholog, technik weterynarii. Specjalizuje się w terapii behawioralnej kotów. Pomysłodawczyni i założycielka polskiej marki THE MISS CAT. Angażuje się w pomoc kotom bezdomnym i potrzebującym, również jako dom tymczasowy. Prywatnie opiekunka dwóch wspaniałych kotek: Cleo i Kizzy.

CHCESZ WIEDZIEĆ WIĘCEJ?

#koty #behawiorystyka #dokocenie #kociemity

W W W . P E T S W O R L D . C O M . P L

PetsWorld
DLA MIŁOŚNIKÓW ZWIERZĄT

KOCIMIĘTKA

koci dopalacz

ZMYSŁOWY, MOCNY ZAPACH OBOK KTÓREGO TWÓJ KOT NIE MOŻE PRZEJŚĆ OBOJĘTNIE. CO KRYJE W SOBIE TA TAJEMNICZA KOCIMIĘTKA, ŻE DZIAŁA TAK POBUDZAJĄCO? Kocimiętka z łacińskiego *Nepeta* to roślina należąca do rodziny jasnotowatych, a sam rodzaj, obejmuje około 250 gatunków. Łacińska nazwa pochodzi od starożytnego miasta rzymskiego Nepi, gdzie ówczesni Rzymianie uprawiali ją w ogrodach. Naturalnie, kocimiętkę spotkamy praktycznie na terenie całej Polski. Jest uprawiana w Europie, Azji i niektórych rejonach Afryki.

Jak wygląda kocimiętka?

Jedni twierdzą, że przypomina pokrzywę, inni, że lawendę. Każda plotka niesie ziarno prawdy. Ma liście, podobne do pokrzywy (infografika_01), grubą rozgałęzioną łodygę i rośnie na około metr wysokości. Kwiat kocimiętki może być biały, niebieski lub fioletowy. Bardzo często można spotkać fioletowe odmiany i to dlatego ludzie myślą kocimiętkę z lawendą. O irono! Koty tak jej nie lubią.

Uprawa kocimiętki

Kocimiętka jest bardzo prosta w uprawie. Nie potrzebuje specjalnej gleby, nawozów, klimatu i pielęgnacji. Można uprawiać ją w ogródku, a nawet w balkonowej doniczce. Do prawidłowego wzrostu wymaga jedynie odpowiedniego nasłonecznienia i wody. Najczęściej jednak rośnie dziko.

Co sprawia, że kocimiętka jest tak pożądana przez koty?

Moc kocimiętki to nic innego jak zawarty w niej olejek eteryczny zawarty w roślinie. Nepetalakton to organiczny związek chemiczny z grupy monoterpenu typu irydoidów, przypominający kotom ich naturalne feromony. Dojrzałe seksualnie koty wpadną w ekstazę i zaczną się specyficznie zachowywać. Młode kociaki do 6 miesiąca życia nie będą wykazywały zainteresowania kocimiętką. Należy jednak pamiętać, że nie każdy kot będzie podatny na magiczne właściwości kocimiętki. Szacuje się, że roślina będzie oddziaływać na około 2/3 kotów. Znaczenia nie ma tu rasa, a dziedziczony gen.

Zachowanie kota

Miauczenie, prężenie, turlanie, gryzienie, lizanie i mruczenie to zachowania, które możemy zauważyć podczas kontaktu z kocimiętką. Koty odczuwają wtedy radość i ekstazę. Do rzadziej spotykanych zachowań należą nieskoordynowane ruchy i podskakiwanie. Działanie kocimiętki trwa kilka minut. Po tym czasie kot może ponownie poczuć jej zapach po kilku godzinach.

Formy podania

Kocimiętkę można podawać kotu na wiele sposobów. Dostępne formy to susz, proszek, świeża roślina, sprej czy olejek. Forma podania nie jest istotna. Ważne jest to aby środek był świeży i wyróżniał się mocnym zapachem. Susz można wykorzystać na wiele sposobów. Podać świeży, wetrzeć w drapak albo wypełnić nim ulubione zabawki. Aerosol natomiast dobrze sprawdzi się na krótką chwilę. Jeśli Twój kot mocno stresuje się przed wizytą u weterynarza, spryskaj jego transporter. Zadziała to kojąco i uspokoi na trochę kocie nerwy. Jeśli nie możesz sam uprawiać kocimiętki ani nie znasz miejsca gdzie rośnie dziko to na rynku dostępnych jest wiele produktów zawierających kocimiętkę. Do najczęściej spotykanych należą spreje, zabawki i olejki. Kocimiętka sprawdzi się dobrze podczas tresury – może stanowić formę nagrody oraz jako motywator do aktywności.

Czy kocimiętka jest szkodliwa?

Podczas pierwszego kontaktu zwierzęcia z kocimiętką należy uważnie obserwować jego zachowanie. Zdarza się, że kot jest uczulony na kocimiętkę, co może prowadzić do omdlenia. Należy wtedy niezwłocznie udać się do weterynarza. Zdarza się także, że kocury reagują na kocimiętkę zwiększoną agresją, należy wtedy stanowczo odstawić roślinę. Innymi negatywnymi skutkami są przedwczesne ruje. Mocno rozochocony kot może dostać bardzo długi i intensywny okres nawoływania. Kolejnym negatywnym czynnikiem jest otumanienie. Kot reaguje wolniej, jest rozkojarzony i przez to podatny na atak ze strony innego zwierzęcia. Uprawa kocimiętki w ogrodzie nie zawsze jest chwalona przez właścicieli posesji. Chociaż jej zapach odstrasza komary to może spowodować, że na naszym ogródku często zawitają grupy nieproszonych gości.

BEATA ŚLEBARSKA

Z zawodu dziennikarka, z pasji marketingowiec, z zamiłowania fanka kotów. Z branżą zoologiczną związana od 3 lat. Prowadzi obserwację rynku w szczególności skupia się na szukaniu nowości i panujących trendów w produktach dla kotów.

TRIXIE

KATZENMINZ
CATNIP

ZABAWA NA CAŁEGO!

WWW.TRIXIE.DE/PL

f i TRIXIE POLSKA

SKUTECZNE BADANIE KOTÓW

KUWETOWA SKARBNICA WIEDZY

AUTOR: PERSONEL GABINETU WETERYNARYJNEGO

SPRZĄTANIE KUWET JEST NIESTETY PRZYKRYM OBOWIĄZKIEM NALEŻĄCYM DO OPIEKUNÓW KOTÓW DOMOWYCH. JEDNAK TO WŁAŚNIE TAM CZĘSTO MOŻNA DOSTRZEĆ PIERWSZE OBJAWY CHOROBY PASOŻYTNICZYCH UKŁADU POKARMOWEGO. ZMIENIONA KONSYSTENCJA, DRAŻNIĄCY ZAPACH ODCHODÓW LUB WIĘKSZA CZĘSTOTLIWOŚĆ WYPRÓŻNIEŃ JEST PRZYCZYNĄ WIZYTY W GABINECIE WETERYNARYJNYM.

POWODEM TYCH OBJAWÓW MOGĄ BYĆ PASOŻYTY UKŁADU POKARMOWEGO, KTÓRE MOGĄ DOPROWADZIĆ DO POWAŻNYCH PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH ZARÓWNO U MŁODYCH JAK I DOROSŁYCH KOTÓW.

W gabinecie jednym z podstawowych badań jakie wykonuje się u kotów jest badanie kału metodą flotacji oraz rozmaz kału. Jeśli w wyniku takiej analizy zostają wykryte formy dyspersyjne pasożytów to w pierwszej kolejności rozpisujemy program odrobaczenia typowy dla danego pasożyta. Po leczeniu przeprowadzane jest badanie kontrolne i dopiero po uzyskaniu wyniku ujemnego przystępujemy do szczepień profilaktycznych.

OBJAWY ROBACZYCY U KOTA NIESTETY BYWAJĄ BARDZO DOTKLIWE I POTRAFIĄ PRZYSPORZYĆ PUPILOWI WIELE CIERPIENIA.

Zdarza się nawet, że z ich powodu dochodzi do zagrożenia życia kota.

CO POWINNO SKŁONIĆ OPIEKUNA KOTA DO BADANIA PRÓBKI KAŁU?

OTO NAJCZĘSTSZE OBJAWY ZAROBACZENIA:

CZĘSTE WYMIOTY
BIEGUNKI,
BRAK ŁAKNIENIA LUB WRĘCZ PRZECIWNIE
„WILCZY GŁÓD”,
CHUDNIĘCIE,
BRAK ENERGII, APATIA,
OBECNOŚĆ ŚLUZU I KRWI W KALE,
KASZEL,
ZMATOWIENIE OKRYWY WŁOSOWEJ,
NADMIERNE WYPADANIE SIERŚCI,
WYSUNIĘCIE TRZECIEJ POWIEKI

Powszechnie występującymi u kotów pasożytami jelitowymi są: **glisty, tęgoryjce, tasiemce** oraz **pierwotniaki**: giardia, kokcydia. Część z nich jesteśmy w stanie zobaczyć gołym okiem. Postać dorosłą glisty kot może zwymiotować lub wydalic z kałem. Jeśli kota zaatakował tasiemiec, wraz z kałem kot może wydalac człony pasożyta. Wizualnie przypominają one ziarenka ryżu - tutaj należy zachować szczególną ostrożność, ponieważ człony tasiemca wypełnione są jajami! Obecność pierwotniaków oraz tęgoryjców w kale można stwierdzić tylko za pośrednictwem analizy próbki odchodów kota- nie są dostrzegalne gołym okiem. U kotów występują dwa rodzaje glist: toxocaracati i toxocaraeonina. Już małe kocięta mogą mieć glisty, jeśli ich matka

zarażona jest robakami. Maluchy zarażają się poprzez ssanie. Starsze koty z kolei polykając inwazyjne jaja tych nicieni. Występują one powszechnie, więc wystarczy zjedzenie pokarmu leżącego na ziemi, napicie się wody z kałuży czy fontanny na zewnątrz. Bardzo często do zarażenia dochodzi poprzez zjedzenie zarobaczonego ptaka lub gryzonia. Zdarza się, że zakażenie glistą przebiega bezobjawowo. Problemy zdrowotne najczęściej występują u młodych kotów lub u starszych osobników ze słabą odpornością. Tęgoryjce występują u kotów znacznie rzadziej, wczepiając się w błonę śluzową jelita cienkiego i odżywiając krwią. Przy silnej inwazji występuje niedokrwistość. Kot może się zarazić tęgoryjcem poprzez zjedzenie larwy pasożyta bytującej w ziemi.

W przypadku tasiemców do podstawowych zasad profilaktyki należy ta przeciwpchelnia oraz zwalczanie zarówno dorosłych osobników bytujących na zwierzęciu, jak i jaj, larw oraz poczwerek w jego otoczeniu. Pchły oraz wszoły są żywicielami pośrednimi tasiemca i do zarażenia dochodzi właśnie poprzez zjedzenie danego ektopasożyta. Najczęściej spotykanymi tasiemcami u kotów są: Dypilidiumcaninum oraz Taeniaspp. Robaki te przyczepiają się do ścianek jelita przy pomocy haczyków i przyssawek. Potrafią osiągnąć nawet 80 cm długości. Są przypadki gdzie obecność tasiemca w układzie pokarmowym objawia się zaparciami lub biegunkami ale bardzo często właściciel obserwuje jedyne większe zainteresowanie okolicami odbytu bądź nadmierny świąd. Im dłużej pasożyt bytuje w jelicie, tym wyraźniejsze są oznaki jego obecności. Kot może tracić masę ciała, pomimo olbrzymiego apetytu. Jego sierść może nadmiernie wypadać, stać się matowa i szorstka. W skrajnych przypadkach może dojść nawet do zagrożenia życia z powodu niedrożności jelita.

W przypadku podstępnych pierwotniaków najczęściej spotykamy się z **kokcydiozą** oraz **giardią**. Kokcydia pomimo swoich mikroskopijnych rozmiarów są jednokomórkowym pierwotniakiem, które bywają zabójcze dla młodych organizmów. Bytują w nabłonku jelit i żołądka, niszczą ich błonę komórkową wywołując ostre, często krwotoczne biegunki. Osobniki z niewielką masą ciała narażone są na błyskawiczne odwodnienie oraz śmierć jeśli w porę przyczyna ich dolegliwości nie zostanie rozpoznana i nie zostaną podane stosowne środki przeciw pasożytnicze. Giardia może powodować wodnistą, czasem przerywaną biegunkę u wszystkich gatunków, określaną jako giardioza. Jednak większość zarażonych kotów nie wykazuje objawów klinicznych. Cysty Giardia w kale i środowisku są natychmiast inwazyjne dla innych zwierząt. Pasożyt może przenosić się poprzez spożycie cyst z zanieczyszczonej ziemi, żywności lub wody pitnej, a do wywołania zarażenia potrzeba tylko kilku cyst. Rozpoznanie można postawić na podstawie rozmazu kału, badaniu metodą flotacji lub poprzez wykonanie testu antygenowego.

Europejska Rada Naukowa do Spraw Pasożytów u Zwierząt Towarzyszących w swych publikacjach informuje, że najlepszym sposobem sprawdzenia czy kot ma robaki jest wykonywanie regularnych badań jego kału. Do tego też nakłaniamy opiekunów naszych kocich pacjentów.

**BADANIE KAŁU NALEŻY
PRZEPROWADZAĆ ŚREDNIO
CO 2 LUB 3 MIESIĄCE ORAZ
W SYTUACJACH
JEŚLI POJAWIAJĄ SIĘ
OBJAWY SUGERUJĄCE ZAROBACZENIE.**

Większość gabinetów weterynaryjnych oferuje specjalne pojemniki do badania kału, można także zakupić taki w aptece. W ostateczności można użyć plastikowego opakowania (czystego, bez żadnych pozostałości) po tabletkach lub nawet zwykłej torebki foliowej czy woreczka strunowego. Uważaj jednak – w przypadku kału o miękkiej konsystencji szczelność tych ostatnich może nie być wystarczająca. Próbkę z kolejnych dni należy przechowywać w lodówce. Pomimo tego, iż jaja pasożytów rzeczywiście mają niebywale zdolności do przeżywania w środowisku (stąd też wynika problem z ciągłymi, nawracającymi inwazjami), to jednak kał sprzed kilku dni może nie być najlepszym materiałem pod względem diagnostycznym. Odchody, które leżą gdzieś na trawie mogą zostać wtórnie zanieczyszczone jajami pasożytów. Poza tym kał koci bardzo szybko wysycha co dodatkowo może zfałszować wynik badania. Jaja i cysty pasożytów na skutek działania warunków atmosferycznych mogą zmieniać swoją budowę i kształt, a co za tym idzie mogą być trudno rozpoznawalne. Najlepiej kał pobrać bezpośrednio po wypróżnieniu się kota. Wtedy kał może być zbadany w kierunku wykrycia trofozoitów pierwotniaków *Giardia* sp. Najlepiej, jeśli uda Ci się pobrać ją z ostatniego odcinka uformowanego kału (tam, gdzie stolec jest najcieńszy). Udowodniono, że w tym miejscu występuje największa ilość jaj pasożytów. W przypadku, gdy widzisz w kale domieszki, jak np. krew, ropa, śluz lub inny patologiczny materiał, to one przede wszystkim powinny znaleźć się w pojemniku. Są sytuacje kiedy badanie kału nie jest możliwe. Stosujemy wtedy preparaty o możliwie najszerszym spektrum działania. Na rynku dostępne są jedno lub wieloskładnikowe leki przeciw pasożytnicze. Występują one w formie tabletek, past lub preparatów typu spot-on czyli kropli na kark. Różnią się od siebie spektrum działania. Ważne jest to żeby podawanie preparatów przeprowadzić zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii.

PAMIĘTAJ!

CZEŚĆ PARAZYTOZ STANOWI NIEBEZPIECZEŃSTWO RÓWNIEŻ DLA NAS – LUDZI, ZWŁASZCZA DLA DZIECI ORAZ OSÓB Z OBNIŻONĄ ODPORNOŚCIĄ. ZDROWIE WASZE I WASZYCH PUPILI JEST NAJWAŻNIEJSZE, A ZEBRANIE PRÓBKI KAŁU DO BADANIA NIE WYMAGA WIELKIEGO WYSIŁKU, DLATEGO ZACHĘCAMY ABY STAŁO SIĘ ZDROWYM NAWYKIEM WSZYSTKICH KOCICH OPIEKUNÓW.

PERSONEL GABINETU WETERYNARYJNEGO

Gabinet Weterynaryjny "Nad Notecią" w Barcinie oferuje usługi weterynaryjne w zakresie diagnostyki, leczenia oraz pielęgnacji zwierząt. Głównym zadaniem gabinetu jest niesienie pomocy i minimalizacja cierpienia oraz zapewnienie wysokiego komfortu życia zwierząt.

HAPPY CAT

All you feed is love

Miłość to...

...dawać to,
co najlepsze.

NATURAL
LIFE CONCEPT®

WSPOMAGA
ODKŁACZANIE

ZAWIERA TAURYNE

GWARANCJA
SMAKU

ALL IN ONE

88.4%

WYSOKA ZAWARTOŚĆ
BIAŁKA ZWIERZĘCEGO

3 Ω 6

KWASY
TŁUSZCZOWE
OMEGA 3 I 6

ZDROWE STAWY

HIGIENA
UZĘBIENIA

pH

ODPOWIEDNIE PH
DLA ZDROWYCH
DRÓG MÓZGOWYCH

**KARMI HAPPY CAT ZAWIERAJĄ
WSZYSTKIE SKŁADNIKI
NIEZBĘDNE W ZBILANSOWANEJ
DIECIE!**

**KARMA
SZCZĘŚLIWEGO
KOTA**

BEZZBOŻOWA

Z KACZKĄ

BEZ GLUTENU

  happydoghappycatpolska

www.happydog.pl

WIOSENNE PORZĄDKI W OGRODZIE JAK PRZYGOTOWAĆ OCZKO WODNE DO SEZONU

NA PYTANIA ODPOWIADA: JAKUB GOLCZYK

OKREŚLENIE WIOSENNE PORZĄDKI ZNA CHYBA KAŻDY Z NAS. PO ZIMIE NATURA BUDZI SIĘ DO ŻYCIA, A CO ZA TYM IDZIE I W NASZYCH OGRODACH NASTAJĄ SPORE ZMIANY. CHCĄC CIESZYĆ SIĘ ŁADNYM WIDOKIEM ZA OKNEM MUSIMY ZAKASAĆ RĘKAWY I PRZYGOTOWAĆ OGRÓD DO NOWEGO SEZONU. KIEDY TEMPERATURA OSIĄGNIJE NA DOBRE PLUSOWE WARTOŚCI MOŻEMY ZACZAĆ TEŻ PRACĘ Z NASZYM OCZKIEM WODNYM.

PANIE JAKUBIE ZAJMUJE SIĘ PAN OCZKAMI WODNYMI JUŻ OD DŁUGIEGO CZASU, KIEDY ZAŁOŻYŁ PAN PIERWSZE OCZKO?

Pierwsze oczko wodne założyłem na początku lat 90-tych, z materiałów, które w tamtym czasie były dostępne. Obsada oczka, to rozmaite odmiany ryb jeziornych, oraz ozdobne karasie i oczywiście dużo roślinności strefy brzegowej i dennej. W miarę ubiegającego czasu w moim oczku, pływały już nasze rodzime karpie koi tzw. Euro koi.

W PANA OCZKU MOŻEMY ODSZUKAĆ WYJĄTKOWĄ ODMIANĘ RYB, CO TO ZA RYBA?

Tak to prawda, z biegiem czasu udoskonalałem swoje oczko wodne, jednak czegoś mi brakowało, przede wszystkim

jakości ryb. Teraz już od 12 lat jestem właścicielami oryginalnych Japońskich Koi. Na dzień dzisiejszy moje oczko po wielu poprawkach, ma bardzo małą ilość roślin wodnych. Zawodowo zajmuje się sprowadzaniem oryginalnych karpie koi z Japonii, oraz prowadzę sklep związany z oczkami wodnymi.

CZY ZAINTERESOWANIE OCZKAMI WODNYMI JEST W POLSCE DUŻE?

Tak, ludzie coraz chętniej zakładają w swoim ogrodzie oczko wodne. Łatwy dostęp do Internetu pozwala teraz na próbę rozpoczęcia założenia takiego akwenu krok po kroku na własną rękę. Na rynku jest wiele dostępnych produktów dedykowanych właśnie dla oczka wodnego, do pielęgnacji roślin, akcesoria takie jak filtry, pompy a także pokarm dla ryb.

PRZYSZEDŁ CZAS NA WIOSENNE PORZĄDKI, CZY TO JUŻ PORA NA PRZYGOTOWANIE OCZKA WODNEGO DO NOWEGO SEZONU?

Pierwsze przygotowania trzeba zacząć już jesienią. Oczko wodne musimy wtedy zabezpieczyć przed opadającymi z drzew i krzewów liśćmi, rozciągając nad powierzchnią specjalne siatki. Wycinamy obumarłe liście roślin wodnych, lecz możemy zostawić rośliny szuwarowe takie jak trzciny, pałki wodne, które będą umożliwiały nam dopływ tlenu i wymianę gazową. Jeżeli mamy zbyt dużą ilość zalegającego mułu na dnie to też systematycznie próbujemy się go pozbyć. Ograniczamy karmienie ryb, i podajemy im pokarmy do niskich temperatur, są to pokarmy typu WheatGerm z niską zawartością białka, bogate w kiełki pszenicy i czosnek, tak abyśmy mogli wzmocnić rybki przed zimą.

JAK ZABEZPIECZYĆ OCZKO WODNE PRZED ZAMARZNIĘCIEM?

Zabezpieczamy oczko przed zamarznięciem, przez układanie krążków styropianowych, grzałek lub napowietrzania. Trzeba jednak pamiętać, że kamienie napowietrzające nie mogą znajdować się na dnie jak to ma miejsce latem, tylko podwieszamy je około 30cm pod powierzchnią lustra wody aby nie wychłodziło nam jej zbyt szybko. Pamiętajmy również o odgarnianiu śniegu z tafli lodu aby promienie słoneczne mogły przedostać się do dna. Nasi pupile, też potrzebują słońca. Pompy wody mogą pozostać na dnie lecz musimy uważać aby nam nie zamarzły.

CO WIĘC MUSIMY ZROBIĆ WIOSNĄ?

Wiosną nadal podajemy rybkom ten sam pokarm, aż do wyższych temperatur. Niestety nie każde osobniki mogą

przetrwąć zimę, więc jeśli zdarzy się martwa ryba, bądź żaba należy szybko usunąć ją z oczka wodnego, ponieważ woda pod wpływem ciepła sprawi, że ich rozkład będzie następować szybko. Musimy pamiętać również o tym aby sprawdzić wodę. Badania nie robimy tylko wiosną ale należy wykonać je też na otwarcie sezonu.

O CZYM JESZCZE MUSIMY PAMIĘTAĆ?

Tak jak wspominałem wcześniej muł trzeba usuwać na bieżąco. Jego zaleganie ma wpływ na wypływanie się zbiornika a co za tym idzie rozwój glonów, które nie są pożądane w naszym oczku. Dodatkowo gazy powstające w procesach gnilnych mogą prowadzić do zatrucia wody.

CZY ROŚLINY WYMAGAJĄ SPECJALNEJ PIELĘGNACJI PO ZIMIE?

Na zimę rośliny z naszego oczka takie jak trzcina czy pałka wodne muszą zostać przycięte. Musimy jednak zrobić to tak, aby ich czubek znajdował się lekko nad poziomem wody. Wiosna to czas kiedy możemy zacząć przesadzać i sadzać nowe rośliny. Wstrzymałbym się jednak z sadzeniem roślin z gatunków tropikalnych do kwietnia/maja, ponieważ jak wiadomo i w kwietniu mogą wystąpić przymrozki.

JAKUB GOLCZYK

Właściciel sklepu Jakoib - www.jakoib.pl. Prywatnie i zawodowo wielki pasjonat prowadzenia oczka wodnego. Hodowca oryginalnych karpí koi z Japonii.

UWAGA! KONKURS!

POKAŻ NAM JAK WYGLĄDA TWOJE OCZKO WODNE

I **WYGRAJ** PRODUKTY MARKI

DLA OCZKA WODNEGO!

WYŚLIJ ZDJĘCIE NA redakcja@petsworld.com.pl

Wysyłając zdjęcie wyrażasz zgodę na jego publikację.

CAVALIER

WYSOKOŚĆ
30-33 cm

WAGA
5-8 kg

DŁUGOŚĆ ŻYCIA
9-14 lat

CENA
od **3.000**
do **5.000 zł**

SIERŚĆ:
**DŁUGA
JEDWABISTA
PODSZERSTEK**

UMASZCZENIE:
CZARNY PODPALANY
TRÓJKOLOROWY
BLENHEIM
RUBINOWY

CECHY:
**TOWRZYSKI
CZUŁY
RADOSNY**

Cavalier to rasa pochodząca z Wielkiej Brytanii zakwalifikowany do sekcji angielskich spanieli. Pierwotnie rasa była przeznaczona do zadań myśliwskich ale szybko zmieniła swoje funkcje. Cavalier jest psem pełnym wdzięku, przechadzającym się z gracją arystokraty, dlatego chętnie gości w Pałacach wielu królewskich rodzin. Jego masa ciała nie powinna przekraczać 8 kg.

CHARAKTER

Jest to rasa wyjątkowo mocno przywiązująca się do właścicieli. Cavalieri są bardzo wierne, oddane, zawsze chętne do zabawy i żywiołowe. Dobrze przystosowują się do różnych warunków i trybu życia domowników. Pies tej rasy źle znosi samotność i nie lubi zostawać samemu w domu. Jest bardzo uczuciowy i wrażliwy. Dobrze dogaduje się z innymi zwierzętami. To prawdziwy przyjaciel na dobre i na złe.

PIELĘGNACJA

Oczy i uszy psa tej rasy należy starannie i regularnie pielęgnować aby uniknąć stanów zapalnych. Cavalieri są posiadaczami długiego, lekko falującego, połyskliwego i miłego w dotyku włosa. Aby utrzymać włos w dobrym stanie należy go regularnie czesać.

CHOROBY

Jak każda rasa również Cavalier Charles Spaniel cierpi na różne schorzenia. Należy tu wymienić problemy zdrowotne dotyczące skóry, mięśni i szkieletu, neurologiczne, oczu, a także układu oddechowego i krążenia. Najczęstszą przypadłością tej rasy jest niedomykalność zastawki dwudzielnej serca.

AKTYWNOŚĆ

Psy rasy Cavalier king charles Spaniel nadają się także do uprawiania niektórych sportów. Ze względu na dobre predyspozycje ruchowe, doskonale radzą sobie na torze agility czy obediencie. Bardzo często, psy tej rasy spotykane są w dogoterapii – cavalieri mogą pracować z dziećmi.

ZGADNIESZ O JAKIEJ RASIE PRZECZYTASZ
W NASTĘPNYM NUMERZE?

NAJBLIŻSZE WYDARZENIA

MARZEC						
03 MARCA Dzień Dzikiej Przyrody						
20 MARCA Dzień Wróbla						
P	W	Ś	C	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

KWIECIEŃ						
01 KWIECZNIA Dzień Ptaków						
04 KWIECZNIA Dzień Zwierząt Bezdomnych						
07 KWIECZNIA Dzień Bobrów						
16 KWIECZNIA Dzień Ochrony Słoni						
26 KWIECZNIA Dzień Lekarzy Weterynarii						
P	W	Ś	C	P	S	N
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

MAJ						
12 MAJA Dzień Ptaków Wędrownych						
20 MAJA Światowy Dzień Pszczół						
23 MAJA Dzień Żółwia						
24 MAJA Dzień Parków Narodowych						
31 MAJA Dzień Bociana Białego						
P	W	Ś	C	P	S	N
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

„CO NIE JEST POŻYTECZNE DLA ROJU,
I DLA PSZCZOŁY NIE JEST POŻYTECZNE

MAREK AURELIUSZ

04 KWIECZNIA

Dzień Zwierząt Bezdomnych

Bezdomne zwierzęta swoje święto obchodzą od 2010 roku. W wielu krajach te daty różnią się od siebie. W Polsce jednak, przyjmujemy, że 04.04 jest datą kiedy jeszcze mocniej myślimy o losie bezdomnych zwierząt. Antoni de Saint-Exupéry powiedział, że: „Pozostajesz na zawsze odpowiedzialny za to, co oswoiłeś”. Słowa te są nadal aktualne i każdy opiekun zwierzęcia musi ich przestrzegać. Na ulicach nadal szwendają się miliony **bezdolnych zwierząt**, a wiele z nich umiera z głodu czy wyziębienia. Dzień ten to okazja aby zwrócić uwagę na zły los zwierząt pozbawionych należytej im opieki. Czwartego kwietnia wielu ludzi organizuje zbiórki dla lokalnych schronisk, które jeszcze mocniej nawiązują do pomocy zwierzętom.

20 MAJA

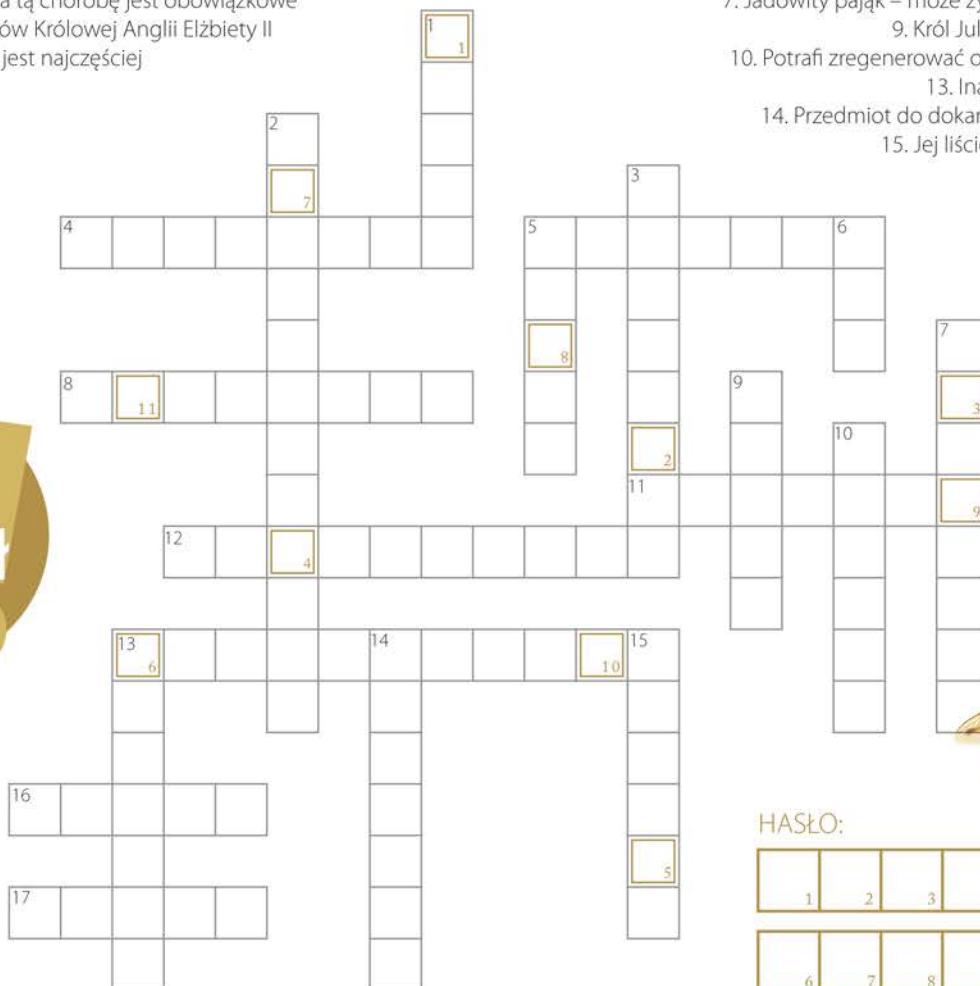
Światowy Dzień Pszczół

To młode święto zostało w 2017 roku uchwalone przez ONZ jako **Światowy Dzień Pszczół**. Oznacza, to, że od 2018 roku w Polsce pszczoły świętują swój dzień, aż dwukrotnie w ciągu roku: 20 maja i 8 sierpnia. Dlaczego ta data? Ponieważ wypada ona w rocznicę urodzin Antona Janśa (ur. 20 maja 1734) słoweńskiego pszczelarza, a zarazem prekursora nowoczesnego pszczelarstwa. W tym dniu zwraca się szczególną uwagę na dobro jakie płynie od naszych małych przyjaciół. Edukacja to podstawowe założenia głoszone w ich święto. **Nie zabijaj!** Doceniaj to co dla nas robią. Pszczoły przyczyniają się do zwiększenia plonów rolniczych a także odpowiadają za produkcję miodu, wosku czy jadu pszczelego.

KRZYŻÓWKA Z NAGRODAMI

POZIOMO:

4. Jej Święto obchodzone jest 20 maja. Odpowiada m.in. za produkcję miodu
5. Fryzjer dla zwierząt
8. Doktor z filmu, potrafi rozmawiać ze zwierzętami
11. Rodzaj kłębiastej chmury
12. Jest nim wilk, lis, a także sowa (poluje na inne zwierzęta)
13. Szczepienie psa na tą chorobę jest obowiązkowe
16. Ukochana rasa psów Królowej Anglii Elżbiety II
17. To drzewo iglaste jest najczęściej spotykane w Polsce

PIONOWO:

1. Ta rzeka ma w najszerszym miejscu 1,5 kilometra
2. Jej zastosowanie pozwala na zmniejszenie bólu po zabiegach, czy urazach u psów bez podawania leków
3. Słynny wieloryb z powieści Hermana Melville'a
5. Wywołują choroby ryb i roślin w oczku wodnym
6. Symbol Bieszczadzkiego Parku Narodowego
7. Jadowity pająk – może żyć nawet 20 lat.
9. Król Julian z bajki to...
10. Potrafi zregenerować oko jeśli je straci
13. Inaczej wąsy kota
14. Przedmiot do dokarmiania ptaków
15. Jej liście skubie żyrafa

HASŁO:

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	----	----

ODGADNIJ HASŁO I WYŚLIJ ODPOWIEDŹ NA konkurs@petsworld.com.pl

Pierwsze **10 OSÓB**, które odgadną hasło otrzyma od nas bon na 50 złotych do wykorzystania w internetowym sklepie zoologicznym www.zooperia.pl!

PYTANIE DO EKSPERTA

PYTA: Natalia z Brooklynu

Mój kot zaczął przejawiać agresywne zachowania od kiedy urodziło się nam dziecko.

Co mogę zrobić, aby kot nie czuł się tak zestresowany?

ODPOWIADA: Paulina Zawadzka – (kocia behawiorystka, zoopsycholog):

Koty to zwierzęta terytorialne. Gdy agresywne zachowanie nigdy wcześniej nie występowało, najprawdopodobniej jest skutkiem pojawienia się dziecka. Najlepiej, gdy przygotowujemy kota do pojawienia się noworodka zanim się urodzi. Urządzając dziecięcy pokój nie powinniśmy od niego izolować kota, kot powinien mieć do niego dostęp tak, aby mógł zostawić swój zapach. Ponadto warto jeszcze przed pierwszym spotkaniem przywieźć ze szpitala dziecięce ubrania, czy kocyki i dać kotu, aby mógł się oswoić z nowym zapachem. Dobrym sposobem na przygotowanie kota do nowej sytuacji jest odtwarzanie dźwięków wydawanych przez noworodki - zaczynamy od dźwięków ledwo słyszalnych i w miarę czasu zwiększamy głośność. Po przybyciu noworodka do domu powinniśmy kotu poświęcać tyle samo uwagi co przed narodzinami dziecka.

KOLOROWE ZADANIE DLA DZIECI

ROZWIĄŻ REBUSY

~~MAŁ~~

~~SZKA~~

~~ZETA~~

1

ROZWIĄZANIE: _____

P

SZ

~~MA~~

~~RĘCZ~~

2

ROZWIĄZANIE: _____

NOWOŚCI NA RYNKU

OŚWIETLENIE LED

NEW

W ofercie marki **Exo Terra** pojawiła się nowość - oświetlenie LED **Exo Terra Tropical Plant Growth**, które wspomaga wzrost roślin tropikalnych. Diody LED 4500K lub 6500K symuluje warunki słoneczne. Żarówka zapewnia wysoki poziom światła widzialnego oraz stymuluje wzrost żywych roślin i mchu. Co ważne, dzięki nowemu oświetleniu poprawia się postrzeganie otoczenia przez zwierzę, a jednocześnie wzmacnia się ich ubarwienie. Na uwagę zasługuje także funkcjonalność - szeroką wiązkę światła można obracać w kierunku określonego obszaru.

SZCZOTKA DO ZBIERANIA SIERŚCI

Chcesz raz na zawsze pozbyć się niechcianej sierści z ubrań i mebli? Jeśli tak to z pewnością zainteresuje Cię nowa, funkcjonalna szczotka marki **Trixie**. Dzięki aksamitnemu poszyciu szybko i skutecznie pozbędziesz się sierści i puchu. Szczotka posiada podstawkę czyszczącą, co zdecydowanie ułatwi proces usuwania sierści z urządzenia.

PIELUCHY DLA PSÓW I SUCZEK

Nowość na rynku - super chłonne pieluchy marki **Barry King** dla dorosłych psów to produkt, który powinien znaleźć się w każdej apteczce opiekuna psa. Dzięki paskom elastycznym i rzepom, bez problemu dopasujesz je do sylwetki Twojego czworonoga. Pieluchy sprawdzają się w przypadku ciecзки, nietrzymania moczu, po przebytych operacjach, a także w czasie podróży. Pieluchy charakteryzują się dużą absorpcją i są bezpieczne dla Twojego pupila. Dostępne w kilku rozmiarach. Zaprojektowane we współpracy z lekarzami weterynarii.

BUDKI LĘGOWE, KARMNIKI I DOMKI DLA INSEKTÓW

Give a hand to **NATURE**

Marka **Garden&Fun** powiększyła swój asortyment o kolejne produkty. Na rynku pojawiły się karmniki zarówno drewniane, metalowe i plastikowe, budki lęgowe oraz wyjątkowe domki dla insektów i nietoperzy. Solidne wykonanie i estetyczny wygląd sprawiają, że produkty z pewnością dopełnią wizerunku ogrodu albo balkonu. Dokarmianie ptaków i zapewnienia im schronienia powinno odbywać się cały rok, zwłaszcza w miastach, w których dostęp do pokarmu jest ograniczony. Budka dla nietoperzy to must-have w każdym ogrodzie. Latem nietoperz w ciągu jednej nocy jest w stanie upolować aż 2000 komarów! Więcej informacji na www.facebook.com/GardenFun.Poland

JA ODWAŻNY RYCERZ

.....
(miejsce na imię)

UROCZYŚCIE PRZYSIĘGAM, ŻE

1. BĘDĘ ZAWSZE DOBRZE TRAKTOWAŁ WSZYSTKIE ZWIERZĘTA
2. BĘDĘ ZAWSZE SZANOWAŁ PRZYRODĘ I ZWIERZĘTA
3. BĘDĘ ZAWSZE POMAGAŁ RODZICOM OPIEKOWAĆ SIĘ ZWIERZĘTAMI W DOMU
4. NIE BĘDĘ NISZCZYĆ DOMKÓW ZWIERZĄT, NP. PTASIEGO GNIAZDA
5. NIE BĘDĘ CIĄGNAĆ KOTA ANI PSA ZA OGON
6. NIE BĘDĘ NA SIŁĘ ŁAPAĆ ZWIERZĄT
7. NIE BĘDĘ ZOSTAWIAĆ ŚMIECI W LESIE
8. NIE BĘDĘ KRZYKIEM PŁOSZYĆ LEŚNYCH ZWIERZĄT
9. ZAWSZE POMOGĘ ZWIERZĘCIU W POTRZEBIE

OBIECUJĘ PRZESTRZEGAĆ KODEKSU

.....
(miejsce na podpis)

ZOSTAŃ RYCERZEM **PetsWorld**

HAU & MIAU®

Z WYCZUCIEM SMAKU

PRZYJAŹŃ NIE JEDEN MA SMAK

PAIISE
snack

 HAU_MIAU_POLSKA

 HAUMIAU.POLAND